Leto VII, štev. 287 | Ljubljana, torek 14. decembra 1926 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon štev. 72, ponoči tudi štev 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Opravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št 54 — Telefon št 36

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št 4 — Telefon št 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št 11.842 - Praha číslo 78.180 Wien, Nr 105.241

Ljubljana, 13. decembra.

V enem tednu poteče rok za vlaganje kandidatskih list za oblastne skupščine. Iz dosedanjega volilnega gibanja je videti, da se bodo tokrat vršile volitve v Sloveniji v mnogo bolj konsolidirani formi kakor doslej. Pri poslednjih skupščinskih volitvah je bilo v mariborskem volilnem okrožju postavljenih 16 volilnih skrinjic, sedaj pa bodo postavljene po srezih večinoma po tri in le izjemoma po 4 ali 5 skrinjic.

Glavni boj se bo tudi to pot vršil med SLS in SDS. Klerikalci se bodo morali krepko boriti z ojačenimi pozicijami, ki so jih ustvarile po vsej Sloveniji delavne krajevne organizacije samostojnih demokratov. Politični dogodki, zlasti zadnja leta, ko je radikalsko-radićevski režim z neštetimi dokazi dokumentiral, da ni vreden ljudskega zaupanja in da je le v nesrečo in pogubo države in naroda, so pospešili konsolidacijo političnih razmer v Sloveniji. Samostojni demokratski stranki se pridružujejo tudi drugi napredni in nacijonalni elementi, ki so dosedaj samo na korist tretjih pri volitvah hodili svojo ali drugo politično pot. Oživljena je de facto narodna in napredna fronta, ki jo tvorijo SDS, NSS ter številni volilci, ki so po zadnjih volitvah prišli do prepričanja, da je radićevska politika za Slovence samo nesreča. Na kompromis, ki so ga sklenili v mariborski oblasti klerikalci in radikali z Nemci, ni moglo biti drugega odgovora kot združitev vseh narodnih ljudi, da z volilnimi kroglicami pokažejo, da Celje in Maribor v Jugoslaviji nista več avstrijski mesti, kjer je po mili volji gospodoval Nemec nad ubogo slovensko rajo. Klerikalci niso imeli nobene potrebe delati kompromise z Nemci na škodo Slovencev in Nemci bi si lahko prihranili, da se kot narodna manjšina spuščajo v naše notranjepolitične borbe. Kocka je padla in kdor je v Mariboru in Celju Slovenec, lahko ve, da ne more in ne sme biti na strani onih, ki so Slovencem napovedali boj. Obenem z upostavitvijo narodne fronte v mariborski oblasti pa je pojačana tudi narodna in napredna fronta v ljubljanski oblasti, zlasti v Ljubljani, kjer je že zadnjič nesrečno naključje zakrivilo, da je sami SDS manjkalo pri skupščinskih volitvah 360 glasov za zmago nad dr. Koroščem. S skupnim nastopom SDS in NSS je v Ljubljani vzeta klerikalcem zadnja nada, da bi se mogli še s tako umetnimi in protinaravnimi sredstvi vzdrževati kot večinska stranka.

Konsolidacija socijalističnih grup, ki je uspela v mariborski oblasti popolnoma, v ljubljanski oblasti pa v toliko, da so koalirane za oblastne volitve razen grupice g. Bernota, vse socijalistične frakcije, priča o napredku političnega razvoja med Slovenci. Ako bodo ž njo klerikalci, ki so črpali svojo izredno številčno moč, dosedaj največ iz vrst socijalističnih volilcev, oslabljeni, bo to vsak naroden in napreden Slovenec le pozdravil.

Značilno je, da niso v narodni in napredni fronti takozvani slovenski radikali. V kolikor se bodo udeležili volilnega boja, bodo to storili menda samo zato, da s številkami dokažejo, da je radikalna stranka v Sloveniji bluff za radikalsko gospodo v Beogradu. Ostanki poskušene organizacije NRS, ki se zbirajo okoli par že zdavnaj politično skrahiranih oseb, so danes menda še samo zato tu, da od časa do časa nekoliko moralično pomagajo — klerikalcem.

Z minimalnimi izgledi na uspeh se udeleže volilnega boja slovenski radićevci, ki bodo pri teh volitvah v svojem razvoju lahko dozoreli do uvidevnosti kako nepotreben in brezupen je bil boj, ki ga bijejo proti skupni napredni fronti v Sloveniji. Agitacijske metode, s katerimi so začeli nastopati radićevski agitatorji, so v ostalem že same na sebi dokaz notranje obupanosti in programske nesposobnosti stranke, ki se je — zapustivši slovenski kmečki program — udinjala zagrebški gospodi ter njenim vrtoglavim in brezvestnim kolovodjem.

Nemčija ve, kaj dela!

London, 13. decembra. o. Vodja italijanske delegacije v Ženevi senator Scialoja je izjavil zastopniku lista «Morning Post», da so mu tovariši dr. Stresemanna namignili, da se bo nemški zunanji minister iz zdravstvenih razlogov podal najbrže v januarju v Italijo in da se bo sestal z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem. Sestanek se bo vršil v Rimu ali pa na italijanski rivijeri. Ob tej priliki bosta oba državnika podpisala tudi nemško-italijansko arbitražno pogodbo.

«United Press» je dobila iz Berlina naslednjo informacijo: Kljub raznim demantijem prevladuje v dobro informiranih krogih mnenje, da je sestanek Stresemann-Mussolini že končnoveljavno določen in da se bo tudi kmalu vršil. Namen tega sestanka je sklep prijateljske in arbitražne pogodbe med Italijo in Nemčijo. Dr. Stresemann bo svoj dopust preživel na ligurski rivijeri, kjer se bo sestal z Mussolinijem.

Šefi opozicije nasvetujejo volitve

Davidović, Pribićević in Korošec v avdijenci. — Konzultacije se danes nadaljujejo.

Beograd, 13. decembra. p. Kralj je danes v najožjem krogu slavil krstno slavo Sv. Andreja Prvozvanega. Dopoldne se je vršila v dvorni kapeli služba božja in sekanje kolača. Kralj se je nato umaknil v svoje sobe in ni sprejel nikogar. V maršalatu dvora so se vpisali v knjigo za čestitke člani vlade, diplomatski kor, šefi vseh strank, narodni poslanci in zastopniki raznih korporacij.

Popoldne so se nadaljevale vsled Pašićeve smrti prekinjene konzultacije ter so bili pozvani Davidović, Pribićević in Korošec. Davidović je bil sprejet ob 16. Njegova avdijenca je trajala zelo dolgo. Medtem sta dospela v dvor tudi že Pribićević in za njim dr. Korošec. Navzočnost vseh treh šefov najjačih opozicijskih skupin je dala povod raznim govoricam. Pred dvorom se je zbralo mnogo ljudi in so pričele kroziti najrazličnejše kombinacije. Šele proti pol 7. je prišel z dvora Davidović. Izjavil je novinarjem, da je bil pri kralju sam in da bosta Pribićević in dr. Korošec tudi vsak posebej sprejeta. Na nadaljna vprašanja je odgovoril Davidović, ki je bil očitno dobro razpoložen: »Nimam ničesar povedati, vse je dobro, kakor bi to rekel Radić. O avdijenci bo izdan komunike, kakor je bil izdan o avdijenci pokojnega Pašića in Radića.« Davidović je odšel v klub, kjer je dolgo konferiral s svojimi prijatelji. Vaš dopisnik je doznal iz zanesljivega vira, **da je Davidović nasvetoval volilno vlado in le v slučaju, ako bi volitve iz drugih razlogov sedaj ne bile mogoče, je nasvetoval koncentracijsko vlado, ki bi poskusila delati s parlamentom.**

Ob 19.30 je odhajal z dvora Svetozar Pribićević. Zbranim novinarjem ni hotel ničesar povedati, temveč jih je napotil na komuniké, ki se bo izdal o tej avdijenci. Govori pa se, da je kralju svetoval ono, kar je doslej na vseh svojih zborovanjih povdarjal glede svoje znane linije, t. j. **da se razpišejo volitve ter da je to edino mogoča solucija, ker ta Narodna skupščina ni sposobna sprejeti nove zakone in državo izvesti iz krize.**

Kmalu za Pribićevićem ob 19.50 je prišel dr. Korošec. Smatra se, da je tudi on zavzemal **slično stališče kakor Davidović.** To se sodi po tem, ker so Davidović, Korošec, Voja Marinković in dr. Spaho dopoldne dolgo časa med seboj razpravljali o predstoječem konzultiranju.

Konzultacije danes še niso zaključene ter bodo jutri sprejeti šefi manjših parlamentarnih skupin. Verjetno bo klican dr. Spaho, kot šef kluba JMO, nadalje Velja Vukićević za Jovanovićevo skupino, Joca Jovanović za zemljoradnike ter dr. Nikić.

Popoldne ob 1. je kralj sprejel v daljši avdijenci tudi min. predsednika Uzunovića in se smatra, da je bila ta avdijenca v zvezi s popoldanskimi konzultacijami.

Zvečer se je mudil na dvoru Aca Stanojević ter je dolgo konferiral z ministrom dvora. Snoči je kralj pozval bivšega ministra Ninčića, ki ga je pridržal na večerji. V zvezi s tem se govori, da se je potem ponoči vršil v Ninčićevem stanovanju sestanek nekaterih radikalskih prvakov, ki se ga je udeležil tudi Nastas Petrović. Petrović pa to odločno demantira.

Beograd, 13. decembra p. Komuniké o današnjih konzultacijah do poznega večera ni bil izdan.

Danes bo imenovan nov mandator krone

Težka situacija v radikalskem klubu. — Razne kombinacije o rešitvi krize. — Radićevci silijo nazaj v koalicijo z radikali. Večerna avdijenca g. Uzunovića.

Beograd, 13. decembra p. Včerajšnji dan je potekel brez političnih dogodkov. Pogrebne svečanosti so absorbirale vso pozornost. Tem živahnejše zanimanje za razvoj položaja pa vlada danes. V kuloarjih parlamenta se pojavljajo vsako uro nove kombinacije. Eni hočejo vedeti, da bo prišlo do obnove RR pod Uzunovićem, kar zopet zlasti radikali odločno zanikajo, drugi govorijo, da je računati s kabinetom Lj. Davidovića, tretji smatrajo, da bo Uzunović poskusil povezati radikale, klerikalce in Nikića, četrti pričakujejo nadaljevanje prvotnih pogajanj med radikali in Dem zajednico. Vse te kombinacije so le dokaz, da je situacija še popolnoma nejasna. Kot karakteristično črto situacije je treba zabeležiti tudi sledečo kombinacijo, katero so včeraj in danes nekateri povsem resno tretirali: Obnovitev koalicije z radićevci je sedaj po Pašićevi smrti tudi iz psiholoških razlogov za radikale nemogoča. Ako ne pride do sporazuma z DZ, za kar ni mnogo verjetnosti, potem je računati, da se bo pred volitvami iskalo še drugega izhoda.

Mandat za sestavo vlade naj bi dobil naš rimski poslanik g. Balugdžić, ki bi poklical v kabinet politike in strokovnjake, likvidiral zunanjepolitične težkoče, sprovedel nekatere najnujnejše zakone ter skušal pridobiti stranke, ki stojijo na stališču Vidovdanske ustave, za volilno koalicijo.

Posebno živo je bilo danes v radikalskem klubu. Pašićeva smrt je otvorila novo vprašanje, ki je mnogo težje nego trenotna vladna kriza, problem nadaljnega neokrnjenega obstoja največje stranke, NRS. Mnogi trezni radikali obeh struj presojajo razvoj situacije v radikalni stranki z velikim pesimizmom. Težišče je zaenkrat v radikalskem klubu, ki da se mora ali povsem na novo orijentirati ali na je razcep neizogiben. Bitka za vodstvo stranke je že v polnem teku. Pašićevci smatrajo, da je predestinirani naslednik Pašića Aca Stanojević, prvi podpredsednik naj bo Trifković, Uzunović pa drugi. Centrumaši kandidirajo Uzunovića, ki da uživa tudi posebno zaupanje krone. Borba proti Uzunoviću se vodi na terenu sedanje krize. Pašićevci povdarjajo, da je Uzunović dobil le pogojno zaupanje kluba in da bi moral če postane še enkrat mandatar krone svojo solucijo vladne krize predložiti klubu v odobritev. Vnaprej pa da je klub izključil vsako kombinacijo z radićevci, ki jo je tudi Uzunović sam proglasil za nemožno. Pašićevci zatrjujejo, da bodo šli do skrajnosti ter povdarjajo, da štejejo nad 60 poslancev, ki bodo iz kluba izstopili, ako se situacija ne bo kretala v smislu navodil, ki jih je klub na zadnji seji po Pašićevem predlogu odobril.

Vendar ni prezreti, da se radikali zelo bojijo volitev, ki bi bile zanje pogubne. Zato nekateri med njimi vneto zagovarjajo obnovitev koalicije z radićevci, ki se tudi silno bojijo volitev.

Pavle Radić se je nocoj v razgovoru z novinarji odločno izjavil proti volitvam, češ skupščina naj bi raje mnogo in hitro delala. Na ugovor, da radikalsko-radičevska ogromna večina ni ničesar napravila, g. Radić ni reagiral. Potem je Pavle Radić vneto povdarjal, da je obnovitev koalicije z radikali povsem mogoča.

Popoldne so radičevci živahno konferirali ter so poklicali Stjepana Radića v Beograd. Radić se je odpeljal ter pride jutri zjutraj.

Čez dan so se vršili opetovani sestanki med delegati obeh radikalskih skupin pri Uzunoviću. Popoldne so imeli pašičevci konferenco pri Trifkoviću, nakar sta Ilija Mihajlović in dr. Velizar Janković odšla k Uzunoviću, pri katerem sta ostala do 9. zvečer.

Ob četrt na 10. je Uzunović iz ministrskega predsedništva odšel v dvor, kjer je bil sprejet v avdijenci.

Zatrjuje se, da bo še tekom jutrišnjega dne imenovan nov mandatar krone.

Razkol med radićevci v Dalmaciji

Split, 13. decembra. n. V soboto in nedeljo je po naročilu vodstva Radićeve stranke bival v Splitu Predavec, ki je imel nalogo, da poravna spore med dalmatinskimi organizacijami in vodstvom stranke v Zagrebu. Pomiritev pa se mu ni posrečila, marveč je prišlo še do večjih sporov. Predavec je prinesel sporočilo vodstva, da vodstvo umakne vse izključitve iz stranke, ki se tičejo dalmatinskih pristašev razen dr. Kožula. Organizacije pa zahtevajo, da kandidira tudi Kožula in izključeni Don Girlić. Organizacije v Dalmaciji so se postavile na stališče, da so samo okrajne organizacije pooblaščene postavljati kandidate, ne pa vodstvo stranke. S tem neuspehom se je zvečer Predavec vrnil v Zagreb, da poroča Stj. Radiću.

Za brezposelne ni več denarja

Beograd, 13. decembra. p. Ministrstvo socijalne politike je ustavilo podeljevanje izrednih podpor nezaposlenim delavcem, češ da so vsi krediti do konca leta že izčrpani, novi pa se še niso našli.

Sokolstvo proti fašizmu

Praga, 13. decembra. (pr.) Sokolske organizacije so se izrekle proti češkim fašistom in odklanjajo poskus, da se v Sokolstvo uvaja politika.

Bodoči „madžarski" parlament

Budimpešta, 13. decembra. s. Po ugotovitvah notranjega ministrstva bo sestavljen bodoči parlament nastopno: vladne stranke 174 (28 več), vladi naklonjena krščansko-gospodarska stranka 33 (8 več), nadstrankarji 8 (12 manj), agrarci 3 (1 manj), nacijonalisti 2 (6 manj), mali meščani 1, levičarske stranke 8 (5 manj) in socijalni demokrati 16 (8 manj) mandatov.

Konec povojnega stanja v Evropi

Odprava medzavezniške vojaške kontrole

Medzavezniška kontrolna komisija zapusti brezpogojno 31. januarja 1927 Berlin. — S tem je načelno rešeno tudi vprašanje kontrole v Bolgariji, Avstriji in v drugih sovražnih državah. — Oficijelno poročilo o doseženem sporazumu.

Ženeva, 13. decembra, a. Zasedanje Sveta Društva narodov in posvetovanja zunanjih ministrov so dovedli **do popolnega uspeha.** Večina ministrov je nameravala prvotno odpotovati že v soboto zvečer, je pa morala povratek v domovino odgoditi, ker je bilo treba urediti še nekaj važnih vprašanj, in sicer baš ona, ki so ves čas zborovanja stala v ospredju. **Tak problem je predvsem vprašanje odprave medzavezniške vojaške kontrolne komisije, ki je bila ustanovljena v smislu versaillske mirovne pogodbe.** Zunanji ministri so imeli zato v nedeljo popoldne še en sestanek, na katerem so ponovno vzeli v pretres ostale še ne rešene zadeve. Konferenca je trajala do 6. zvečer in **je imela popoln uspeh. Domenili so se, da se medzavezniška vojaška kontrolna komisija brezpogojno umakne dne 31. januarja 1927.** iz Berlina. Večina delegacij se danes povrne domov.

Priznati se mora, da so imeli zunanji ministri tokrat veliko nalogo, ker je bilo premostiti obilo težav, ki so jih povzročala razna komplicirana vprašanja, zlasti taka, ki jih je povzročil vstop Nemčije v Društvo narodov. Često se je zdelo, da se ne bo dal doseči sporazum, ker so šla naziranja preveč narazen in da se ministri povrnejo domov praznih rok. Zato je skoraj vse presenetila vest, da se je le posrečilo priti državnikom do sporazuma v tako težavnem in zamotanem vprašanju, kakor je odprava vojaške kontrole nad bivšimi sovražniki.

Po konferenci je bilo izdano oficijelno poročilo o doseženem sporazumu v obliki zapisnika, ki veli: **Tekom razgovora, ki se je vršil dne 12. t. m. med zastopniki nemške, belgijske, francoske, angleške, italijanske in japonske vlade o vprašanjih, glede katerih se nista mogli zediniti medzavezniška vojaška kontrolna komisija in veleposlaniška konferenca, so najprej z zadovoljstvom ugotovili, da se je doseglo soglasje v večini nad sto vprašanj, ki so bila na dnevnem redu in o katerih je prišlo meseca junija 1925. do spora glede izvedbe vojaških določb versaillske mirovne pogodbe. Sporazum manjka le še glede dvoje zadev, in sicer glede vprašanja trdnjav in vprašanja materijala. Upati je zato, da se bosta dali končno tudi ti dve vprašanji rešiti. Ministri so se sporazumeli: 1.) Diplomatsko razpravo o vprašanju utrdb in vojnega materijala bo nadaljevala veleposlaniška konferenca. Predlože se novi predlogi, da se pospešijo pogajanja in olajša sklepanje. 2.) Do končne ureditve zadeve se ustavijo vsa dela pri utrjevanju, o katerih se je sedaj v Ženevi razpravljalo, neglede na pravico strank, da ostanejo pri svojem stališču. 3.) Medzavezniška vojaška kontrolna komisija se dne 31. januarja 1927. umakne iz Nemčije. Od tega dne dalje velja člen 213. versaillske mirovne pogodbe v smislu sklepov, ki jih je storilo Društvo narodov. (Čl. 213. versaillske mirovne pogodbe določa, da mora Nemčija za časa trajanja mirovne pogodbe dovoljiti vsako preiskavo, ki jo določi Svet Društva narodov z večino glasov za potrebno. Ured.) 4.) Ako proti pričakovanju do tega dne še ne bo zadovoljive rešitve, pride stvar pred Svet Društva narodov. 5.) Za vsa vprašanja, ki so v zvezi z doseženimi rešitvami ali takimi, ki se bodo še dosegle, lahko pošlje vsaka v veleposlaniški konferenci zastopana država po enega tehničnega izvedenca k svojemu poslaništvu v Berlinu, ki naj bi se skušal sporazumeti z merodajnimi nemškimi oblastvi. Ta zapisnik so podpisali Chamberlain, Briand, dr. Stresemann, Scialoja, Išii in Vandervelde.**

Velik pomen ženevskih sklepov

Zadovoljstvo v Parizu in Berlinu. — Nov Briandov uspeh. — Nemci proslavljajo dr. Stresemannovo politiko. — Zadovoljstvo tudi v Londonu.

Ženeva, 13. decembra. (be.) Briand je izjavil novinarjem, da sta bila zunanja ministra Poljske in Češkoslovaške stalno obveščena o poteku pogajanj in sta privolila v sklenjene sporazume. Belgijski zunanji minister Vandervelde je izjavil poročevalcem, da je proti vsaki enostranski razorožitvi in proti vsaki vsiljeni kontroli. Nastopal je tudi za hitro moralno razorožitev, ki je pogoj za stvarno.

Pariz, 13. decembra. (pa.) Ministrski svet je vzel na znanje ženevski sporazum glede vojaške kontrole. Briand se vrne nocoj v Pariz in bo jutri poročal vladi podrobnosti sporazuma.

Pariz, 13. decembra. s. Časopisje odobrava odpravo medzavezniške vojaške kontrole. Izjemo tvorijo le izraziti nacijonalistični listi. Po «Journalu» zači odstranitev krize popust versajskega sistema v prid locarnski politiki. «Petit Journal» piše, da bo ta sporazum predvidoma privedel do definitivne ureditve spora, ki je Francoze zelo vznemirjal in ki je pretil, da ne bo prišlo do resne in realistične politike približanja. «Paris Midi» naglaša, da je Briand uveljavil svojo voljo le tako, da je zagrozil z demisijo. O tem se je vršila v ministrskem svetu zelo burna debata. Sklenjeno je bilo popustiti Briandu, ker bi sicer ne bila ogrožena samo locarnska politika, temveč tudi frank.

Berlin, 13. decembra. (be.) Listi se obširno bavijo s pogajanji v Ženevi in so v splošnem zadovoljni z izidom, ker se je vsaj dala doseči trdna obljuba glede brezpogojne odprave vojaške kontrole nad Nemčijo. Nekateri listi pravijo celo, da je to doslej največji diplomatski uspeh, ki ga je kdaj dosegel dr. Stresemann. Časopisje beleži z zadoščenjem tudi dejstvo, da so zavezniki opustili svojo zahtevo po stalni kontroli Društva narodov. Nekateri obžalujejo, da se tokrat še ni pojasnilo vprašanje zasedbe Porenja in uprave Posaarja.

London, 13. decembra. s. Ženevski sporazum glede odprave medzavezniških kontrolnih komisij je vzbudil splošno zadoščenje. Časopisje naglaša Briandov uspeh napram svojim nasprotnikom ter posredovalno delo Chamberlaina. Obenem pa prinašajo tudi čestitke nemškemu zunanjemu ministru dr. Stresemannu. «Westminster Gazette» izjavlja, da je dr. Stresemann očividno dosegel zmago. «Morning Post» pravi, da prinaša dr. Stresemann nemškemu narodu listino svobode.

London, 13. decembra. (lo.) «Times» pravijo, da je prišel čas, ko je treba prepustiti pobijanje nemškega militarizma nemški publiki sami, ki bo, prosvitljena in opogumljena potom tesnega sodelovanja z drugimi narodi, sama spoznala važnost skupnih interesov evropskih narodov in razvoja mednarodnih gospodarskih organizacij.

Dunaj, 13. decembra. s. V informiranih političnih krogih mislijo, da bo s sklepom odpoklica medzavezniške kontrolne komisije v Nemčiji odpravljena tudi vojaška kontrola v Avstriji.

Pred poravnavo našega spora z Italijo?

Mussolini predlaga posebno italijansko-jugoslovensko-albansko konferenco. — Novi italijanski napadi na Francijo. — Albansko prijateljstvo.

Rim, 15. decembra. s. «Corriere della Sera» poroča iz Bukarešte, da se bodo vršili po tamkajšnjih informacijah glede italijansko-jugoslovenskih odnošajev razgovori na posebni italijansko-jugoslovensko-albanski konferenci. Ob tej priliki naj bi Jugoslavija sklenila z Albanijo slično pogodbo, kakor jo je sklenila Italija z Albanijo.

Rim, 13. decembra. (pr.) Agenzia Stefani razširja izzivajočo noto o razburjenju v Jugoslaviji, ki da ga vodijo iz Pariza. Briandova prizadevanja za mir, ki so mu donesla podelitev Noblove nagrade, so le prazna besedičenja. Briand naj rajši gleda na pariško časopisje in naj vpliva nanje pomirjevalno. Ta nenavadni ton Agenzie Stefani je zbudil v tukajšnjih krogih veliko presenečenje in nejevoljo.

Rim, 13. decembra. (pr.) Povodom ratifikacije italijansko-albanske pogodbe v Tirani sta si kralj Viktor Emanuel in predsednik albanske republike Ahmed beg Zogu izmenjala prisrčni brzojavki. Tudi Mussolini je poslal zunanjemu ministru Vrioniju prisrčno brzojavko. Ahmed Zogu je telegrafiral Mussoliniju, da ve ceniti pakt prijateljstva in varnosti z Italijo, ki da je dokaz lojalne politike Albanije in upoštevanja italijanskih namer, ki so na Albaniji popolnoma neinteresirane. Predsednik Ahmed beg Zogu je podelil Mussoliniju veliko lento reda Besa, kralj Viktor Emanuel pa Ahmedu Zogu veliki križec reda sv. Mavricija.

Turatti srečno pobegnil

Pariz, 13. decembra. (be.) Vodja italijanskih socijalistov Turatti je dospel z osmimi drugimi Italijani z majhnim parnikom na otok Korziko, da se reši pred fašistovskim zasledovanjem.

Francoske obrambne priprave

Pariz, 13. decembra. (be.) V ojačenje južnovzhodne meje sta bila dva pehotna lovska bataljona iz Nancyja spremenjena v planinska lovska bataljona in poslana v gorovje ob italijanski meji.

Veličasten pogreb Nikole Pašića

Ob udeležbi kralja ter ob sodelovanju več nego 100.000 glave množice se je v nedeljo izvršil pogreb velikega državnika. — Trajal je od 9. dop. do 2. popoldne. — Definitivni pokop trupla se izvrši v sredo.

Beograd, 12. decembra.

Pogreb pokojnega Nikole Pašića se je izvršil na najsvečanejši način. Udeležile so se ga ogromne množice, ne le iz Beograda, temveč tudi iz drugih krajev. Od Saborne cerkve pa do novega pokopališča v daljini kakih petih kilometrov, so tvorili nešteti tisoči gost špalir. Pogrebni sprevod sam je bil dolg več nego kilometer. Po vseh ulicah, ki teko sporedno z onimi, po katerih se je pomikal sprevod, je valovila ogromna množica, ki v špalirju ni našla mesta. Skoro po vsem Beogradu je bil promet prekinjen. Spričo velike gneče svečanost ni minula brez nezgod, saj je bilo na beograjskih ulicah včeraj zbranih nad stotisoč ljudi. Opetovano je bilo slišati vpitje žensk in otrok na pomoč. Orožništvo je v gostih kordonih komaj vzdrževalo pritisk ogromnih ljudskih mas. Posebna nesreča pa se ni zgodila in svečanosti, ki so trajale od 9. do 14., so minule v redu.

Množica na ulicah.

Že pred 8. zjutraj se je pričela zbirati na ulicah, po katerih je imel iti sprevod ogromna množica ljudi iz Beograda in vseh krajev države. Red med nepreglednimi tisoči občinstva so vzdrževali orožniki, poleg Saborne cerkve in po Kalimegdanu pa je bilo v gostih vrstah postavljeno vojaštvo vseh vrst orožja.

V SABORNI CEKVI.

Ker je bila cerkev premajhna, je bil vstop vanjo dovoljen samo kralju in njegovemu spremstvu, Pašićevi rodbini, narodnim poslancem, vladi, diplomatskemu koru, generaliteti in najvišjemu uradništvu. Ob glavnem vhodu so od stopnjic pa do vrat stali v špalirju oficirji kraljeve garde ter ostalih vrst orožja. Ograja okoli cerkve je bila zastrta s črnimi preprogami. Mnogoštevilne korporacije in deputacije so se takoj po prihodu razvrstile v smeri od cerkve proti Kalimegdanu, Gundulićevemu vencu pa do hotela Srpski kralj in dalje. Cerkev sama je bila v notranjosti vsa zastrta s črnimi preprogami. Lestenci in svetilke so bile prikrite s črnimi koprenami, v cerkvi je vladala mistična tišina.

Sredi cerkve proti Ikonostasu je bila postavljena na mrtvaškem odru krsta, pred katero sta držala dva gardista v paradni uniformi kaljev srebrni lovorjev venec z zlatimi trakovi, na katerih je bilo zapisano: «Nikoli P. Pašiću, prvemu ministru in sodelavcu mojega očeta in mene v usodni borbi našega naroda za osvobojenje in zedinjenje. Aleksander, 10. 12. 1926. Beograd.» Na levi strani krste so držali uslužbenci Narodne skupščine zlati lovorjev venec pripravljen za proslave Pašićeve 80letnice in na čigar listih so bile napisane vse organizacije radikalne stranke. Venec je visok poldrugi meter, širok 75 cm ter ima okoli 40 kg zlata.

Opelo

Točno ob 9. pričenjajo pogrebne ceremonije. Patrijarh Dimitrije, obdan od nadškofa Antonija, 5 škofov in 50 duhovnikov vodi pretresljiv obred «opela», s kora mogočno odgovarjajo glasovi združenih beograjskih pevskih društev.

Z ulice se naenkrat čuje burno klicanje. Kralj prihaja, odet v generalsko uniformo, spremljan od princa Pavla, ki je v civilu. Vladar se prikloni proti oltarju ter stopi na desno stran krste pred prestol, tik ob žalujoči družini.

Prvi govori

Po končani službi božji je govoril najprej

patrijarh Dimitrije,

Pašićev tovariš izza mladih let. S tresočim glasom je slavil pokojnika kot dobrega kristjana in udanega sina pravoslavne cerkve.

Za njim je

predsednik Narodne skupščine Marko Trifković

slavil pokojnika kot našega največjega državnika, ki je 45 let uravnaval naše državno življenje in razvoj. V boju za politično svobodo je bil Pašić izpostavljen krivičnim preganjanjem, obsojen tudi na smrt, vendar pa je do konca svojega življenja vztrajal na svoji poti, v boju za svoj ideal za ujedinjenje naroda. V izvrševanju svojega velikega dela je bil pokojni Pašić najmodrejši, najodločnejši, najiskrenejši, najvztrajnejši najudanejši in najčestitejši sodelavec. Pašićevo ime, ovenčano s slavo, bo večno živelo med hvaležnim narodom. Govor g. Trifkovića, ki je bil sam globoko pretresen, je vzbudil splošno ganotje.

V imenu vlade je

minister narodnega zdravja dr. Slavko Miletić

slavil zasluge pokojnega Pašića ter v svojem govoru naglašal zlasti tri Pašićeva gesla: «Moj je princip uvjek bio raditi s narodom za narod. Radi i idi sporije ali uvjek samo sigurnim putem. Bolje je poginuti za slobodu svoga naroda, no ostati tudji rob.» Govornik je pokazal, kako se je Pašić po teh geslih ravnal ter je povdaril, da ta veliki mož ne pripada samo svoji stranki, temveč vsemu narodu.

Z govorom zastopnika vlade je bila svečanost v cerkvi ob pol 11. uri končana.

RAZVRSTITEV SPREVODA.

Zunaj pred cerkvijo so zadoneli akordi žalostinke. V cerkvi dvignejo krsto in člani vlade ter drugi velikodostojniki jo iznesejo iz božjega hrama. Vojaki jo pritrdijo na topovsko lafeto, v katero je vpreženih 6 vrancev. Za krsto gre Pašićeva rodbina, za njo kralj s princom Pavlom, potem sledi vlada, parlament, diplomacija, generaliteta, državni velikodostojniki, vse kar je odličnega v Beogradu. Križ sprevoda je daleč naprej. Pred krsto nositelji neštetih vencev (okrog 300), zastave raznih društev, dvanajst oficirjev z blazinami, na katerih se leskečejo najvišji redovi takorekoč s celega sveta, njih okrog 50, sredi med njimi veliki križ Karagjorgjeve zvezde, ki ga dobijo sicer le vladarji. Med mnogimi prekrasnimi venci so pozneje na pokopališču našli tudi enega z napisom: «N. Pašiću — sovjetska Rusija.» Kdo ga je dal položiti na Pašićev grob, je ostalo nepojasnjeno.

Pred sprevodom in neposredno za odličniki so korakali med zvoki žalobnih koračnic vojaških godb oddelki vseh vrst naše armade, m. dr. tudi celokupni oficirski zbor beograjske garnizije.

Pri dvoru se je sprevod za hip ustavil ter je kralj s svojim spremstvom izstopil.

GOVORI NA POGREBNEM POTR.

Nato je povorka, ki je še vedno naraščala, krenila po Kralj Milanovi ulici do ogla pri hotelu «London». Tam so izpred palače Kasacijskega sodišča spregovorili zastopniki parlamentarnih strank, občine in drugi. Dr. **Ivković** je slavil Pašića kot nedosežnega strankinega voditelja, beograjski župan doktor **Kumanudi** je povdarjal Pašićeve zasluge za Beograd, posl. dr. **Mijović** je govoril za Demokratsko Zajednico,

posl. Vilder

pa je izvajal v imenu SDS: Nacijonalni ljudje smo za avstrijskih časov gledali v Pašiću predstavnika osvobodilnih stremljenj predvojne Srbije, bili smo ž njim v zvezi in ostanemo mu hvaležni, da je takrat posvečal toliko pozornosti našemu pokretu. V naši ujedinjeni domovini se je on z veliko ljubeznijo in polnim razumevanjem postavil na čelo skupnega narodnega posla, skoravno se njegovo razumevanje narodnega edinstva ni v vsem krilo z našim novim in po našem mnenju naprednejšim naziranjem. Akoravno smo politiko, ki se je vodila pod njegovim imenom, pobijali, mi iskreno obžalujemo veliko izgubo, ki je ves narod zadela vsled njegove smrti. Pred njegovimi zemskimi ostanki, pred njegovim neumrlim duhom mi zavijamo svoje častne zastave in kličemo iz globine duše: Slava mu in večen mu spomin!

Govorili so še posl. dr. Radonjić, podpredsednik zbornice posl. dr. Subotić, podpredsednik Drž. Saveta doktor Alaupović, pomočnik ministra inostranih del dr. Marković, nakar je sprevod okoli poldneva krenil proti «Slaviji» in od tam na pokopališče.

NA POKOPALIŠČU.

Na pokopališču se je medtem že zbralo na tisoče ljudi, katerih se je polastilo

veliko razburjenje,

ko se je razvedelo, da se bo Pašićevo truplo, ker grobnica še ni dogotovljena, začasno do srede pustilo v mali mrtvašnici, kjer se shranjuje pogrebno orodje ter puščajo trupla samomorilcev do pokopa. Mnogi so pričeli zabavljati, češ da je to namenoma storjeno, akoravno je dejansko Pašićeva rodbina v to privolila. Ljudje se niso pomirili popreje, dokler niso zastopniki vlade odredili,. da se krsta s Pašićevim truplom začasno hrani v pokopališki cerkvi.

Medtem se je približal sprevod ter je krenil pred cerkev, kjer so položili krsto na improviziran katafalk. Zbrana duhovščina je še enkrat zapela cerkvene žalostinke, nakar so se poslavljali

zastopniki raznih radikalskih organizacij

od svojega prvaka. Govorili so m. dr. Danilo Katić v imenu Mestnega odbora NRS v Beogradu, dr. Peleš v imenu radikalov na Hrvatskem, Sulejmanović v imenu «Gajreta». V ginljivem govoru je bivši ruski poslanik v Beogradu Štrandman slavil Pašića kot najzvestejšega prijatelja ruskega naroda in očetovskega zaščitnika ruskih emigrantov. Dr. Županič iz Ljubljane je dejal, da se je v petek bela Ljubljana spremenila v črno in da ves slovenski narod neizrecno tuguje zbog Pašićeve smrti. Slavil je Pašića kot velikega Jugoslovena in Slovana ter mu zaklical «Večnaja pamjat!» Pri govoru zastopnika «Srnao» je prišlo do mučnega incidenta. Govornik se je izražal tako ostro in je delal take izpade, da bi ga bili skoraj aretirali. Njegovim izvajanjem so napravili konec na ta način, da je godba zaigrala žalostinko.

Med tužnimi akordi zadnje pesmi

so dvignili krsto

ter jo prenesli v cerkev, kamor je sledila le Pašićeva rodbina. Tam so jo postavili pred oltar ter pokrili z venci.

Zunaj pred pokopališčem pa so oddelki pešadije in artiljerije s častnimi streli izkazali zadnjo čast državniku, kateremu je bilo sojeno, da je vodil naš narod od skromnih početkov skozi vojne burje in meteže v veliko državo.

Proti 2. uri popoldne je bil pogreb končan in ljudstvo se je vračalo v mesto.

DEFINITIVNI POKOP.

Do srede bo grobnica gotova in takrat položijo Pašićevo truplo ob udeležbi rodbine in najožjih prijateljev v mater zemljo.

RADIČEVCI IN PAŠIČEV POGREB.

Radićevci se pogreba niso udeležili. Razpoloženje proti njim v Beogradu je tako, da bi bilo prišlo gotovo do mučnih incidentov, ako bi bile množice opazile radićevce v pogrebni povorki. Posebno ogorčenje vlada proti Radiću samemu, kateremu mnogi radikali očitajo, da je Pašića ob koncu njegovega življenja pobrizgal z blatom.

BOLEZEN MARKA TRIFKOVIČA.

Mnogo se je tudi opazilo, da je predsednik Narodne skupščine g. Trifković med pogrebom obolel. Že v cerkvi, ko je govoril, se je ves tresel od razburjenja in prijatelji so mu svetovali, naj ne gre v povorki. Toda on si ni dal vzeti, da ne bi spremil svojega prijatelja k zadnjemu počitku ter je prehodil peš celo dolgo pot. Na pokopališču, med govori, pa mu je naenkrat postalo slabo. Gospa Pašićeva mu je dala svoj stol, na katerega so ga posadili, toda naenkrat se je g. Trifković onesvestil. Zdravniki so ga kmalu spravili k sebi, nakar je smehljaje odgovoril: «Evo, premislil sem si.» Domov pa ni hotel prej, predno niso odnesli krste v cerkev. Šele potem so ga spravili v avtomobil ter odpeljali na njegovo stanovanje. Proti večeru se je g. Trifković počutil že bolje.

PRVA MAŠA ZADUŠNICA.

Čez noč je ostala cerkev, v kateri se nahaja krsta s Pašićevim truplom, zaprta. Stražili so jo orožniki. Danes zjutraj se je v cerkvi vršila prva maša zadušnica, kateri je prisostvovala Pašićeva rodbina ter nekateri intimni prijatelji pokojnikovi.

Vesti o ponovnem atentatu na Mussolinija

Rim, 13. decembra. d. Vsa poslaništva so dobila nalog, da morajo demantirati vesti o ponovnem atentatu na Mussolinija.

Japonski cesar umira

London, 13. decembra. s. Tukaj pričakujejo vsak trenutek poročila, da je japonski cesar umrl. Bolnik je v zadnjem štadiju težke pljučnice in mu zdravniki le z največjo težavo podaljšujejo življenje.

London, 13. decembra. (pr.) Drugi sin japonskega cesarja Čičibu je prekinil svoje študije v Angliji in se vrnil domov v Tokio.

Nova danska vlada

Kodanj, 13. decembra. (be.) Kakor piše «Nationaltidende», je sestavil vodja kmetske stranke Madsen Mygdal novo vlado. Predsednik vlade prevzame tudi poljedelski resort. Dosedanji poslanik v Pragi Höst je postal zunanji minister, Brorsen vojni in Rytter notranji minister.

Mussolini o fašizmu

Rim, 13. decembra. s. Mussolini je podal nekemu angleškemu novinarju izjave o bodočem fašistovskem programu. Evropa, je rekel Mussolini med drugim, preživlja sedaj brez dvoma težko socijalno krizo. Demokracija in liberalizem sta uživala v Italiji dober glas. Fašizem pa je revolucijonarno ljudsko gibanje, ki se mora boriti z demokratičnimi metodami, ki so bile izraz parlamentarne premoči. **Volilni sistem je v Italiji za vedno odpravljen.** Na njegovo mesto stopi hierarhični sistem, v katerem bodo vsi volitelji imenovani od najvišje oblasti. **V tem leži tajnost fašizma.** Fašizem je metoda in ne smoter. Polnovredno lahko podpiše definicijo, da je avtokratija na poti do prave demokracije.

Glede rešitve delavskega problema je izjavil Mussolini, da je Italija pripravljena izvesti neke vrste mobilizacijo. Vsi italijanski državljani bodo rekrutirani kot faktorji produkcije.

Ko ga je novinar opomnil na možnost atentata s smrtnim izidom, je odgovoril Mussolini, **da ne sme in noče umreti.** V primeru pa, da bi se atentat nanj posrečil, zaupa trdno, da se bo fašizem preživel in nadaljeval svoje in njegovo delo. To bo tem lažje, ker si je Italija medtem ustvarila novo dušo in vsak Italijan misli kot fašist (!?) V vsakem primeru je preteklost mrtva in pokopana. Mladina, kateri je izročena nova Italija, se priključuje fašistovskim zahtevam.

Mussolini tudi ne veruje v novo svetovno vojno. Spomini na strašno tragedijo, ki je štiri leta divjala po Evropi, so še živi in posledice se še tako čutijo, da kljub nasprotjem in sporom, ki vladajo med posameznimi državami, ni misliti na to, da bi prišlo do nove svetovne vojne, ki bi bila še strašnejša od zadnje.

Upor kaznjencev v Vilnu

Vilno, 13. decembra. d. V veliki jetnišnici Lukiszki so začeli pred par dnevi politični kaznjenci gladovno stavko, ker je ravnateljstvo zavrnilo njihove pritožbe in zahteve. Kaznjenci so namreč med drugim zahtevali, naj se število jetnikov v posameznih celicah zmanjša in korespondenca hitreje dostavlja. Omogoči naj se kaznjencem, da dobivajo tudi taka pisma, ki niso pisana v poljščini. Ko je v soboto hotela straža spraviti jetnike k zdravniku, ki naj bi jim umetno dovajal hrano, so se kaznjenci uprli in začeli razgrajati. Razbijali so šipe in kričali tako močno, da so jih slišali na cesto. Takoj se je zbralo na cesti par sto političnih pristašev in znancev jetnikov in so začeli demonstrirati. Vmes je posegla policija, ki je skušala razgnati množico. Demonstranti so se pa redarjem upirali in metali nanje kamenje. Končno je prihitela konjenica, ki se ji je posrečilo potisniti množico nazaj in jo razpršiti. Pri tem je bilo okrog 20 demonstrantov aretiranih.

Italija rožlja z orožjem!

Rim, 9. decembra.

Zanimivo je zasledovati italijanski tisk v njegovem plesu okoli albansko-italijanske «prijateljske» pogodbe. Samo iz svojega italijansko časopisje daje zelo malo; ima pač za to natančna navodila iz palače Chigi. Zato pa tem izčrpneje citira zunanji tisk, posebno angleški in francoski, pri čemer pa seveda zopet strogo pazi na to, da so Italiji ugodni citati čim daljši, neugodni pa potisnjeni v kot, da jih čitatelj komaj najde. Ob tej priliki pa se tudi vidi, kateri zunanji listi stoje stalno in odločno na strani Italije — zakaj ni težko uganiti! — in kje ima italijanska protijugoslovenska politika svojo glavno oporo. Med angleškimi listi stoji odločno na strani Italije «Daily Telegraph» in nič manj tudi «Daily Mail», dočim pa so med francoskimi listi «Action Francaise», «Liberté» in pa «Intransigeant» tisti, ki so danes v posebni milosti italijanskega tiska. Zelo značilno pa je rimska pripomba, oziroma uvod k «Tempsovim» izvajanjem o italijansko-jugoslovenskih, odnosno francosko-jugoslovenskih odnošajih, ki gre danes skoraj po vsem italijanskem tisku in se glasi:

«Otročja in nervozna kriza jugoslovenske vlade označuje izčrpno prve informacije o svojem izvoru in svoji svrhi, ki je pač to, da bi se ustvaril udoben alibi z namenom, da bi se pod francoskim pritiskom izpremenilo držanje napram Italiji.»

Potem pa sledi dolg citat uvodnika rimske «Tribune», v kateri daje očividno sam zunanji urad predvsem kratko lekcijo Franciji, potem pa znatno daljšo Jugoslaviji, v kateri trdi, da tiranski pakt nikakor ne tvori novega fakta v italijanski politiki napram Jugoslaviji in da je ta pakt le pretveza, ne pa vzrok demisije gospoda Ninčića, da beograjska orijentacija napram Parizu že traja okoli enega leta in se je samo čakalo ugodnega trenutka, da se tudi konkretizira, ter je bil končno sedaj Beograd prisiljen, da se odloči. Potem pa prihaja sentimentalni del:

«Italija je naklonila Jugoslaviji prisrčno prijateljstvo, ki je postavilo Jugoslavijo na boljše mesto v Evropi, katero jo je, kakor se obično pravi, «uveljavilo» ravno zato, ker Mussolini ni vzel Jugoslavije pod pokroviteljstvo, temveč ji je dal mesto enakovredne v zunanji politiki velesile kakor smo mi. V naših odnošajih z Jugoslavijo ni bilo mesta za bolj ali manj balkanske spletke. Jugoslavija je z nami obravnavala svoje interese v atmosferi enakosti in svobode, kakršne ona morda ni navajena.»

Sedaj pa očitanje in grožnje:

«Italija ne menja svojega držanja, že zato ne, ker je že dokazano, da se že več časa sem pripravlja Jugoslavija, da bi ga izpremenila, in če Jugoslavija čuti čudno potrebo, da se hoče odreči položaja svobodne vlasti, ki ga ji je dala Italija z ozirom na balkanske in podonavske države, z ozirom na velike zapadne države, da bi zavzela položaj pač manj vredne, pač podrejene vlasti, položaj balkanskega «števila» v protinemški in ne italofilski verigi, ki so jo drugi ponovno skušali skovati med Dunajem in Atenami, je to pač njena stvar. Nihče ni obvezan, da bi ostal zgoraj. Mi smo opozorili Beograd na sedanjo njegovo zmoto. Je še vedno čas za povratek. Zmote se plačajo. Če bi pa naši opomini ne obrodili sadu, pa naj ve Jugoslavija, da bo naša politika nadaljevala svojo dobro pot, kakor da se ni nič zgodilo, ker ima svoj program in razpolaga s svojimi sredstvi.»

Kakor rečeno, je glas «Tribune» brez dvoma glas palače Chigi in v tem smislu je gotovo govoril predsednik Italije predsedniku jugoslovenske zunanje politike ali v Rimu ali v Beogradu ali pred izbruhom ali po izbruhu vladne krize v Beogradu. Govoril je, kajti «Tribuna» pravi jasno in nedvoumno: «Mi smo opozorili Beograd na sedanjo njegovo zmoto!» Bilo je potemtakem enakih sentimentalnih očitanj in enakih nedvoumnih groženj, kakor jih je italijanski urad sedaj javno povedal potom «Tribune», in če smemo verjeti «Tribuni», ne brez uspeha. «Tribuna» namreč pravi na začetku svoje «izjave Jugoslaviji» tako-le:

«Z neko preciznostjo se javlja neki pokret za izpreobrnitev v odgovornih beograjskih krogih in pri zastopnikih troedine kraljevine v evropskih prestolnicah. Ta izpreobrnitev v govoru in držanju gre celo tako daleč, da podaja verjetnost, da bi Ninčić ostal v nekaki koncentracijski vladi, kar bi pomenjalo, da bi dejstvo, da bi ostal v vladi prav tisti minister, ki je favoriziral in delal politiko z Italijo, opovoljavalo izjave o skorajšnji izpremembi kurza napram Italiji.»

Istočasno s temi oficijoznimi izjavami s strani italijanskega zunanjega urada pa prihaja tudi vest, da je albanski parlament že ratificiral pogodbo. V Italiji se potemtakem resno računa z možnostjo, da se bo Beograd uklonil pred rimskimi grožnjami in pogoltnil ta grenki položaj, ki ga mu je tako prijateljski servirala Italija. Če pa ne, bo težko plačal svojo zmoto! Ali se bo Beograd res ustrašil programa italijanske zunanje politike in sredstev, s katerimi razpolaga ta politika?

Zdi se skoraj, kakor da bi Italija hotela nekako rožljati ne samo s programom svoje zunanje politike, temveč tudi z — orožjem!

Ob priliki vzpostavitve goriške provincije so se italijanski listi na dolgo in široko razpisali o nalogah, ki jih bo imela nova, oziroma obnovljena provincija, seveda v zvezi z ostalimi primorskimi, ob Jugoslavijo meječimi provincijami, v pogledu obrambe države, in tako se je mogel med drugim čitati tudi naslednji odstavek:

«Tako se je potrebna vojaška obramba meje, ki je poverjena raznim vojaškim poveljništvom po vsej pokrajini, izpopolnila s politično obrambo potom prefekture in različnih njej podrejenih organov.»

Kdor ve, kako je poskrbljeno na italijanski strani za obrambo meje napram Jugoslaviji, bo lahko razumel ta odstavek in bo tudi razumel, zakaj so se v zadnjih časih trosile po italijanskem, zlasti pa inozemskem, od Italije inspiriranem tisku vesti v koncentraciji jugoslovenske vojske ob italijanski meji. Stvar je popolnoma jasna. Italija je pač že dalje časa pripravljala svoj zahrbtni udarec proti Jugoslaviji preko Tirane in se je hotela zavarovati za vsako eventualnost. Začele so se trositi vesti o koncentraciji jugoslovenske vojske, da bi se tako prikrila dejanska ojačevanja italijanske mejne obrambe. Kdor ni slep, je moral videti, kako se je v zadnjih časih gradila cela mreža cest v obmejnem ozemlju, ki imajo za promet zelo malo pomena, pač pa so največje važnoste v vojaškem pogledu. Da so po obmejnem hribovju in celo daleč od meje, na predvidevani drugi obrambni črti, ki gre po hribovju od Vremščice pa tja doli do Učke, že izkopani strelski jarki in zgrajena betonska stojišča za težke topove, je splošno znano. A kar se tiče vojaštva samega, ni zadostoval armadni zbor, ki ima svoje poveljništvo v Trstu, temveč je določeno za Gorico poveljništvo še drugega armadnega zbora, tako da bosta stala proti jugoslovenski meji odslej kar dva cela armadna zbora.

Tako se je Italija pripravila za vsako eventualnost in je potem lahko umljivo, da oficijozno glasilo zunanjega urada preti sedaj s sredstvi, ki so na razpolago njegovi politiki. Italija rožlja z orožjem, da bi ustrahovala Beograd in ga podložila svoji volji. Položaj je brez dvoma silno resen, resnejši nego si ga morda marsikdo predstavlja v odgovornih krogih. Ergo caveant . . .!

Politične beležke

Likvidacija radikalne stranke v Sloveniji

Zadnja »Ljudska samouprava«, glasilo kočevskih radikalov, prinaša za radikalno stranko v Sloveniji značilno vest, v kateri ugotavlja, da predsedstvo okrožnega odbora radikalne stranke Ljubljana-Novo mesto »že skoro dve leti ni sklicalo nobene seje, dasi bi bilo silno nujno izdati organizacijam parolo, ukreniti potrebna preddela za organizacijo, agitacijo, tisk itd., kar je tipičen primer, kako se odgovorno vodstvo ne sme gerirati.« Radikalno glasilo ugotavlja, da organizacije ne dobe nobenih navodil, da ni nobenih sestankov, niti shodov, kaj šele inicijativnih idej ali dejanj. Glasilo kočevskih radikalov priznava s tem, da jemlje radikalna stranka pri nas konec, kakršnega si je sama zaslužila.

Radikali kot pomočniki klerikalcev pri oblastnih volitvah

Odkar je postal dejanski šef ostankov radikalske stranke v Sloveniji neki g. Štefanović, se neprestano vrše zaupni sestanki radikalov s klerikalci, katerih namen je spraviti par sto radikalov v Sloveniji v objem SLS, dr. Korošca v Beogradu pa v koalicijo z radikali. Že pri volitvah v Trgovsko obrtno zbornico smo videli radikale med priganjači klerikalcev. Za oblastne volitve imajo klerikalci sklenjen pakt z Nemci in radikali v Mariboru in v Celju. V Ljubljani, kjer je radikalov le za dve omizji, pa jih klerikalci niso hoteli na svoji listi, pač pa so si zaželeli, da se za zgago postavi samostojna radikalska lista. Snoči se je v ta namen vršil v Wolfovi ulici (bivša Peskova hiša) nekak »kongres« somišljenikov ljubljanske NRS, katerega se je udeležilo malodane en tucat delegatov, ki so po vsestranskem premišljevanju sklenili, da nastopijo pri oblastnih volitvah samostojno. Na sestanku ni bilo nikogar, ki bi bil dr. Ravniharju, kateri je seveda prevzel kandidaturo kot nosilec liste, svetoval, naj bo že enkrat moder in naj se ne spušča v novo blamažo. Pri zadnjih skupščinskih volitvah, ko je kandidiral dr. Ravnihar še skupaj z NSS, ki mu je dala 600 glasov, je dobil z SKS skupaj komaj 800 glasov. Od takrat pa do danes pa so se izgledi za dr. Ravniharja, zlasti odkar je g. Jelačin, navzlic temu, da je bilo na njegovi strani kar pet »strank«, propadel, še tako poslabšali, da bo njegova morebitna samostojna kandidatura pravcata volilna parodija. Na snočnem sestanku v Wolfovi ulici se je dr. Ravnihar zaletel po svoji stari navadi in po klerikalnem receptu tudi v dr. Žerjava, kar pa seveda niti za milimeter ne dvigne barometra njegove kandidature. Na sestanku so tudi tuhtali, kako bi napravili kaj zgage pri volitvah na deželi. Govorili so o tem, da bi kandidiral na radikalski listi v logaškem in radovljiškem okraju ter v ljubljanski okolici doslej še malo poznani ljubljanski odvetnik dr. Modic. Veliko skrb so povzročali gg. delegatom čuvarji skrinjic, ki jih je na žalost mnogo več, nego radikalskih pristašev. Razen dr. Ravniharja se radikalom za Ljubljano dosedaj še ni posrečilo dobiti nobenega kandidata. Treba jih je pa še devet! Naravno je, da se nikdo noče nesmrtno blamirati, povrh pa še izpostaviti očitku, da pomaga klerikalcem vleči kostanj iz ljubljanske žerjavice.

Ludendorff operiran

Berlin, 13. decembra. (be.) Bivšega načelnika generalnega štaba generala Ludendorffa so operirali za golšo. Operacija je dobro izpadla in general je sedaj zapustil bolnišnico v Monakovem.

Naši kraji in ljudje

Nov udarec uradništvu ravnateljstva drž. železnic

Gotovi gospodje v generalni direkciji državnih železnic v Beogradu menda cele dneve drugega ne delajo kot samo premišljajo, na kak način bi mogli uradništvo podrejenih železniških direkcij čimbolj šikanirati in trpinčiti. Uradništvo, ki je vsled skrajno nezadostnih dohodkov in večnih odtegljajev na račun raznih davkov, poplav itd že itak nezadovoljno in skoro brez vsake ambicije, je dobilo te dni nov udarec po glavi, ki v svojih posledicah ne more imeti drugega učinka, kakor da mu vzame še zadnjo trohico veselja do dela. Uvedle so se takozvane deljene uradne ure. Nič niso pomagali protesti in tehtni razlogi, ki so govorili proti uvajanju dvojnih uradnih ur, obveljati je moral justament. Nič se ni pomislilo, da je na ta način prizadeta cela vrsta uradnikov, in rodbin, ki stanujejo zunaj službenega mesta in se morajo radi velike stanovanjske bede voziti dnevno kar po sto in več kilometrov na železnici v Ljubljano in domov. Naravnost ciničen se mora nazvati odgovor generalne direkcije, da pomanjkanje stanovanj ni nikaka ovira za uvedbo deljenih ur, ker mora po zakonu vsak uradnik dobiti stanovanje v službenem kraju; in zato naj si ga vsak poišče! Reveži, — uradniki, ki se v mnogih slučajih vozijo cele ure preden dospejo v Ljubljano, so imeli doslej vsaj to možnost, da jim ni bilo potreba voditi dvojnega gospodinjstva. Po načinu sedanje razvrstitve uradnih ur pa morajo zmrzovati in stradati v Ljubljani, medtem ko bo avtor najnovejše naredbe in njene utemeljitve si najbrž mislil, kako imenitno je poskrbel za interese službe. Seveda gospoda, ki je iz povsem neznanih razlogov za «deljeno službo», tudi o tem ne vodi računa, da je z novim «sistemom» odvzeta velikemu delu uradništva možnost olajšati si bedno stanje s kakim postranskim zaslužkom. Ako že država sama ni zmožna svojega uradništva plačevati tako, da bi moglo živeti življenje človeka, naj mu da vsaj možnost in to tolerira, da si zasluži kaj z lastno pridnostjo in marljivostjo.

Pa tudi vsi drugi tehtni razlogi, katere se je gospodi pri generalni direkciji navajalo, niso ničesar zalegli. Dokazalo se ji je, da se na delu samem ničesar ne pridobi, nasprotno še izgubi, nadalje, da je treba skrbeti za dvojno kurjavo in zlasti sedaj v zimskem času za ogromno razsvetljavo, kar bo stalo stotisoče dinarjev; vse to ni nič pomagalo. Denar za te izdatke se bo našel z lahkoto, dočim ga za izplačilo dolgujočih razlik, za redna napredovanja osobja in druge ugodnosti nikdar ni na razpolago.

Kaj je naravna posledica takega brezglavega dela? Da se dobi vtis, kakor da bi gotovi gospodi v Beogradu šlo za to ubiti državnega uradnika popolnoma. Zato ni čudno, če državni nameščenec danes s strahom gleda in s skrbjo pričakuje, kakšno novo «presenečenje» mu prinese prihodnji dan. Premislite pa gospoda, da lok, ki je preveč napet enkrat le poči!

Gospoda direktorja ljubljanske železniške direkcije, katerega poznamo kot uvidevnega in socijalno čutečega moža, naprošamo, da zastavi vse svoje moči in veljavo, da se nova krivica čimpreje odpravi. Če že mora biti, naj se raje uvede enkrat tedensko popoldanska služba, da se doprinesejo tiste pol-ure, od katerih pričakuje generalna direkcija rešitev žalostnega stanja, v katerem se nahajajo dandanes naše železnice.

Aeroklub „Naša krila“ v Ljubljani

Ljubljana, 13. decembra

Dočim je jugoslovenski aeroklub »Naša krila« razvil že po vseh pokrajinah države živahno propagando in zbudil že tudi v širših slojih naroda živahno zanimanje za aeronavtiko, pa v Sloveniji doslej ni bilo zadostnega zanimanja za ta pokret. Dne 9. t. m. se je zato vršil v Ljubljani informativni sestanek prijateljev aerokluba »Naša krila«, na katerem je bilo dogovorjeno, da se ustanovi podružnica kluba tudi v Sloveniji, ki v navdušenju za stvar gotovo ne bo zaostajala za ostalimi pokrajinami.

Že danes ob 18. zvečer se je vršil v mali dvorani Kazine občni zbor, katerega se je udeležilo poleg početnikov pokreta več oficirjev in večje število civilistov vseh slojev.

V imenu osrednje uprave aerokluba »Naša krila« je pozdravil zborovalce njen odposlanec kapetan g. Stjepan Burazović, ki je v kratkih besedah razložil delovanje kluba v drugih pokrajinah države. Izrazil je svoje trdno prepričanje, da bo tudi Slovenija kot severna straža države podpirala svojo podružnico. Cili društva je, da propagira tudi v narodu naloge društva, ki se je ustanovilo na pobudo kralja in čegar predsednik je princ Pavle. Predlagal je nato, da se odpošljejo z občnega zbora pozdravne brzojavke kralju, princu Pavlu, vojnemu ministru in propagatorju idej društva, divizijskemu generalu Stanojeviću, čemur so zborovalci z navdušenjem pritrdili.

Divizijski general g. Danilo Kalafatović je nato v temeljitih besedah opisal pomen aeronavtike. Po vojni se je aeronavtika razvila v hitrih korakih in se danes vedno jača v vseh državah. Povsod je bilo treba privatne inicijative, ker se je videlo, da vojna avijatika ne zadostuje. Tudi pri nas ne smemo zaostajati za drugimi modernimi državami, kajti avijatika postaja največje borbeno in tudi komunikacijsko sredstvo vseh držav. Civilne zračne linije se po večini doslej še ne rentirajo in so zato podjetja tudi subvencijonirana od države. Aeronavtski pokret bo sicer subvencijoniran od države tudi pri nas, vendar mora biti privatna inicijativa vedno živahna. Treba je zato, da se ljubljanski sestanek ne završi samo v znamenju lepih besed, marveč je treba delati med narodom in vztrajati, da uspeh zaključi delo.

Kapetan Borazović je po govoru g. generala zborovalcem prečital glavni odbor Aero-kluba »Naši krila« v Ljubljani. Častno predsedstvo: Div. general Danilo Kalafatović, veliki župan dr. Baltić in univerzitetni rekor dr. Lukman, poslevodeči predsednik inž. Janko Mačkovšek, podpredsednika inž. Gvidon Gulič in Eng. Gangl, tajnik dr. Stane Rape in blagajnik inž. Stanko Bloudek. Odbor šteje 24, nadzorni odbor pa 3 člane.

K besedi se je nato oglasil veliki župan dr. Baltić, ki je naglašal, da bo treba podpirati delovanje aerokluba ne samo moralno, marveč tudi materijalno ter moramo propagiriti njegove ideje tudi med najširšimi plastmi naroda. Le na ta način bo mogel aeroklub doseči cilj, ki si ga je stavil. Rektor univerze dr. Fran Lukman je pozdravil občni zbor kot zastopnik našega najvišjega kulturnega zavoda in se je zahvalil za izvolitev v častno predsedstvo in želi, da bi odbor imel res uspeha pri razširjenju umevanja aeronavtike, ker je to živo potrebno v obrambo domovine in k doprinosu komunikacijskih sredstev.

Po členu 5 pravil aerokluba postane lahko član vsak državljan oziroma državljanka, ki izpolni 16. leto starosti in ga sprejme odbor. Mesečna članarina 2 Din je tako majhna, da lahko ta znesek vsakdo pogreša.

Češkoslovaško-jugoslovenska manifestacija v Mariboru

(Odhodnica Božidarju Borku.)

Maribor, 13. decembra.

Prireditve minulo soboto in nedeljo, ki jih je napovedala mariborska Jugoslov.-češkoslov. liga, so se zopet spontano razvile v pravo manifestacijo jugoslovensko-češkoslovaškega prijateljstva in pa v sijajno javno priznanje tihemu kulturnemu delavcu, uredniku **Božidarju Borku,** odborniku JČ lige, ki odhaja na svoje novo službeno mesto v Ljubljano.

Že v soboto popoldne je priredila liga v Grajskem kinu 2 predstavi filma o češkoslovaški armadi, eno za vojaštvo in drugo za dijake. Obakrat je bila lepa, prostorna dvorana Grajskega kina polna mladine, ki se je divila krasoti večnolepe Prage, visoki kulturi ostalih krajev bratske češkoslovaške republike, ki si je za obrambo svoje svobode pod prezidentom Masarykom tudi sijajno opremila svojo narodno vojsko z izumi moderne tehnike.

Zvečer se je JČ liga poslovila od svojega marljivega odbornika Božidarja Borka. Intimno slovesnost je otvoril znatno pomnožen orkester Češkega kluba. Imenom predsedstva JČ lige je v odsotnosti predsednika dr. Pivka pozdravil odlično družbo podp. svetnik Knop.

V daljšem govoru je nato imenom JČ. lige poslevodeči podpredsednik doktor Reisman orisal izklesan značaj in pa neumorno, uspešno 5 letno kulturno delovanje Božidarja Borka v Mariboru ter mu ob burnem ploskanju izročil kot časten spomin in simbolično darilo Lige zlat svinčnik in zlato pero, ki naj tudi v bodoče trosi izpod Borkove roke zlate besede lepote in resnice. Sledili so govori zastopnikov številnih društev, ki so se zahvaljevali prijatelju Borku za veliko podporo, katero so kulturna in nacijonalna društva vsikdar našla v njegovi redakciji. Spregovorili so med drugimi: glavni urednik Kašper, doktor Šnuderl, Franjo Bureš, ravnatelj Detela, inž. Kukovec, prof. Struna, dr. Kovačič, Arnuš, dr. Jančič, podpukovnik Petkovič in poslanec dr. Pivko. Večina društev se je spomnila svojega odhajajočega prijatelja tudi z lepimi, simboličnimi darili v spomin. V globoko zamišljenem govoru se je B. Borko vsem zahvalil za iskrene besede priznanja in lepo pozornost, katero je Maribor enkrat tako sijajno izkazal idealnemu duševnemu delavcu. V zaključnih besedah je dr. Reisman povdaril, da je bil ta poslovilni večer prava kulturna dobrina, ki bo ostala vsem udeleženim v neizbrisnem spominu in v bodrilo za nadaljne podrobno nacijonalno, kulturno in socijalno delo. Požrtvovalni orkester Češkega kluba pa je neumorno igral, da se je intimna prijateljska zabava, kakršne v Mariboru že dolgo nismo imeli, zavlekla daleč čez polnoč.

V nedeljo dopoldne pa je bila v Grajskem kinu slavnostna predstava filma čsl. armade. Vabljeni odlični zastopniki oblasti in člani JČ. lige so napolnili dvorano, ki ima prostora za okrog 350 oseb. Film, ki ga je predvajal Grajski kino brezplačno, je občinstvu izredno ugajal.

50 letnica trgovsko nadaljevalne šole v Mariboru

K nedeljski proslavi v kazinski dvorani so prišli poleg učencev, učiteljev in trgovcev zastopniki uradov in oblasti, med njimi tudi veliki župan dr. Pirkmajer. Načelnik trgovskega gremija in predsednik šolskega odbora trgovsko-nadaljevalne šole, g. Weixl, je otvoril proslavo s pozdravi ter orisal petdesetletno zgodovino te šole in se spominjal onih mariborskih trgovcev, ki so si stekli največ zaslug za prospevanje šole. Nato je govoril strok. učitelj trg. akademije g. Škof o potrebi trgovske naobrazbe. Mestni župan dr Leskovar je vzporejal razvoj mesta Maribora z napredkom trgovstva. Za Zbornico za obrt in trgovino je govoril dr. Pretnar. Predsednik mariborskega šolskega sveta dr. Strmšek je povdarjal, koliko boja je treba za strokovne šole še danes, tem višje moramo ceniti zasluge mariborskih meščanov, da so jo ustanovili že pred petdesetimi leti. Prosvetni inspektor Poljanec pa je zaključil vrsto pozdravov in povzdigoval pomen te strokovne šole, ki sprejme in zaposli mladega človeka ravno v najnevarnejših letih življenja. Nato je zapel moški zbor trgovskega gremija pod vodstvom sod. sv. Zemljiča dve prekrasni pesmi, sledili sta jako primerni deklamaciji, tamburaški zbor trgovskega naraščaja pa je zaigral na svojih instrumentih par točk in zaključil lepo slavnost.

V proslavo 50letnice gremijalne šole je izdal Trgovski gremij lepo pisano in okusno opremljeno Spomenisko knjigo, kjer opisuje A. Struna 50letno zgodovino trgovsko-nadaljevalne šole, dr. Pipuš razvoj trgovine, obrti, industrije in denarstva v Mariboru v zadnjem polstoletju ter delovanje Slov. trgovskega društva, J. Zidanšek tolmači pomen in naloge trgovskega gremija, R. Rakuša pa je nanizal v oddelku »V pouk in vzpodbudo« celo vrsto življenskih resnic in naukov ter životopisov Johna Rockefellerja, Karla Scherbauma in Vilka Weixla. Knjiga je vreden spomenik mariborskega trgovstva.

Nesreča s splavom

Dne 10. decembra so vozili splavarji po Dravi iz Maribora proti Ptuju. Eden izmed večjih splavov je imel slabega krmarja. Splav se je zato s sprednjim delom zadel v leseni dravski most v Ptuju. Splav je obtičal ter se vlegel povprek čez tri johe mosta. Ker splava ni bilo mogoče več spraviti naprej, so ga morali na mestu razdejati. Nekaj lesa so srečno rešili po čolnih na breg, del lesa so spravili na most, del pa je splaval naprej po Dravi. Splavarjem je priporočati, da vodijo splave od Maribora navzdol proti Ptuju zelo oprezno in spretno, ker so zadnje poplave povzročile različne toke Drave, ki jih morajo splavarji poznati in obvladati.

Požari na Gorenjskem

Na Gorenjskem in sicer najprej v kranjskem in sedaj že v radovljiškem okraju se pojavljajo bitja, ki gotovo niso vredna, da jih nosi zemlja. Kakor vse dobro in vse slabo, dobe prej ali slej tudi oni zasluženo plačilo. Zapomnijo naj si, da na svetu nič ne ostane prikrito in da tudi za njihova grozodejstva pride strašen plačilni dan.

Kakor iz časopisov razvidno, so bili v zadnjem času požari dvakrat v Preddvoru, kmalu nato so pogorela gospodarska poslopja Cojzove graščine v Predoslah, nato je gorelo dvakrat na Okroglem, takoj potem zopet v Duplah in nazadnje v Lešah. Večina teh požarov je bila naznanjena z listki in je v mnogih slučajih kljub celonočnemu strogemu čuvanju uspelo požigalni hijeni, da je dosegla svoj grozni cilj, v mnogih slučajih pa vsaj nepopisen strah ubogega revnega ljudstva, ki je s strahom pričakovalo, kdaj se zasveti na njih imanju rdeči petelin.

Sedaj pa, kakor se vidi, je hudodelec šel nekoliko dalje, pričel še z novimi hudobijami, ki ga bodo pa morda prav kmalu pripeljale v roke pravice in bo prejel za nečloveške čine primerno nagrado. V noči od petka na soboto je namreč nekdo zastrupil v Predtrgu pri Radovljici na dvorišču pet psov čuvajev, v nedeljo okrog 5. popoldne pa sta našli dve radovljiški deklici na cesti, malo izven omenjene vasi, na tako zvani Šmidovi dva manjša kartonasta listka. Na enem je bilo napisano, in sicer je videti, da je to pisala precej okorna roka: «Nocoj bo Predtrg pogorel«, na drugem: »danes bo Predtrg gorel.«

Ker so ljudje vsi noč čuvali, se hvala bogu ni dogodilo nič hudega. Pa tudi na Brezjah so našli take listke, kjer požigalec obeta požig na Sv. večer.

Avtomobilska nezgoda

Na praznik, dne 8. decembra, ko so šli ljudje od desete maše iz minoritske cerkve v Ptuju mimo mestnega magistrata po Florijanskem trgu, je pridrvel tovorni vojaški avto po Panonski ulici ter zavil v Miklošičevo ulico. Ker je avto vozil precej brzo in je ovinek tako oster, da ga obvlada le izurjen in oprezen šofer, je vojaški avto zavozil v trgovino bratov Slavič. Ravno v tem času sta bila ulica in trg polna ljudi, ki so šli od maše. Ljudje se niso mogli dovolj hitro umakniti drvečemu avtomobilu, vsled česar je moralo priti do nesreče. Avto je povozil in poškodoval tri osebe, in sicer Franca Brenčiča iz Žabjeka, eno žensko iz Vurberga ter enega otroka iz Krčevine. Vsi poškodovanci so takoj dobili zdravniško pomoč, avto pa je vzela policija v svoje varstvo. Prebivalstvo se je radi dogodka zelo razburilo. Kajti to je že druga nesreča, ki jo je povzročil vojaški avto s svojo neprevidno vožnjo.

Prosimo oblasti, da prepovejo vojaškim avtomobilom vožnjo po ozkih in zelo obljudenih ulicah in da odrede počasno in obzirno vožnjo. Ljudstvo tudi težko opazuje, kako se mučijo vojaški konji, ki morajo naglo in brez zavore voziti iz vojašnice po Vurberški cesti navzdol mimo osnovnih šol proti glavarstvu na kolodvor. Tudi tu preti nevarnost pri prehodu iz Srbskega trga v deško osnovno šolo. Kdor pride iz mesta, ne vidi namreč prihajajočega voza po Vurberški cesti. Če tedaj voz naglo pridrvi od ene ali druge strani, je nesreča neizogibna.

Ne . . .

Ljubljana, 13. decembra.

Hlapec France Nartnik in posestnikov sin Leopold V. iz Štepanje vasi sta se odločila, da se napijeta prav po notah. Seveda, ne doma, kajti doma se ponavadi človek dolgočasi, marveč v mestu. Odločitev je šla v izpolnitev v soboto. Sklenila sta, ker sta še mlada, da ne pojdeta po gostilnah, ki sta jih že morda vajena, marveč tja, kjer bi se dalo nekoliko pozabavati. Hodila sta pokonci, se ustavila zdaj tu, zdaj tam, končno pa sta obsedela v gostilni «Pri deteljici» v Florijanski ulici. Takrat sta bila oba že precej korajžna, v želodcu pa je bilo vendarle še prostora za nekaj četrtink in v srcu za — čednega dekleta. Natakarica se je z njima pošalila kakor z marsikom. Skratka: Francetu in Poldetu se je prav obnašala. To pa samo nekaj časa, kajti, ko je prišel drugi, morda njej simpatičnejši gost, je prisedla k njemu. Tedaj je Francelj pogledal kar moči grdo, kajti ni mu šlo v glavo, da bi ostal zapuščen. Občutil je celo nekaj, kar je močno sličilo ljubosumnosti. Končno se je odločil, vstal s stola in se z odločnim glasom obrnil do natakarice: «Pepa, ali prideš ali ne prideš k meni!» Pepa pa, ki se ni dala strahovati, je dejala: «Ne!» V Francetu je takrat zavrelo, izpil je iz «štuca» v dušku ostanek pijače, ga postavil na mizo nazaj, nato pa dvignil pest in udaril z vso silo po kozarcu. Efekt je bil dosežen. Pepa je skočila pokoncu in zbežala od svojega gosta, France pa je takoj občutil na roki pekočo bolečino. Polde je vzkriknil: Kri! in res se je tisti hip že pocedilo po mizi. Nartnik si je s kozarcem prerezal žile v zapestju. Ker mu je kri tekla čim dalje močneje, ni bilo več časa misliti na ljubezen in to se je zdelo prav tudi Francetovemu prijatelju Poldetu. Prijel je Franceta pod pazduho in ga spremil do rešilne postaje, kjer so ga naložili na voz in kar se je dalo naglo odpeljali v bolnico. Od gostilne do Mestnega doma, od Pepe pa do boljših prijateljev se je vlekla po cesti rdeča črta, kri, ki je tekla iz Francelovih žil.

Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri. Idealno lepi Rus
VLADIMIR GAJDAROV
in vročekrvna lepotica
LYA DE PUTTI
v krasnem velefilmu
OPATOVA LJUBICA
(MANON LESCAUT)
Zgodovinska ljubavi. Najstarejši ljubimpar v filmu. Kino „Dvor“

PRIDE!
LYA MARA / HARRY LIEDTKE
v znani in priljubljeni operet
Logarjeva Krista
(Die Försterchristl.) Balkan Film Zagreb. Kino „Dvor“

Najnovejši in najboljši velefilm.
„Charlie Chaplina pasje življenje“
Film, kateremu se morete z enim očesom jokati, z drugim pa smejati.
Pride v kino „Dvor“

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Torek 14.: Zaprto.
Sreda, 15.: «Drugi breg». E.
Četrtek, 16.: Zaprto.
Petek, 17.: «Triglavska bajka». Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja. D.
Sobota, 18.: ob 16.: «Slaba vest». Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izv.
Nedelja, 19.: «Triglavska bajka». Izv.

Ljubljanska opera.

Torek, 14.: «Mrtve oči». A.
Sreda, 15.: «Manon». B.
Četrtek, 16.: «Židinja». C.
Petek, 17.: Zaprto.
Sobota, 18.: «Tannhäuser». E.
Nedelja, 19.: ob 15.: «Carmen». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče.

Torek, 14.: «Ljubezen». C. Kuponi. Gostovanje ge. Wintrove, gg. Rogoza in Šesta.
Sreda, 15.: Zaprto.
Četrtek, 16.: «Manon». Premijera. Svečana predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Za danes, torek zvečer napovedana opera «Tannhäuser» mora radi obolelosti nekaterih članov odpasti in se poje namesto te za abonma A opera «Mrtve oči».

Svečana predstava opere «Manon» v Mariboru dne 16. t. m. v proslavo rojstnega dne kralja Aleksandra I., bo pravi dogodek za Maribor. Ne le, da s to opero pride prvič na mariborskem odru do besede slavni francoski komponist Jules Massenet, učenec Thomasov, ki je pri nas že znan s svojo opero «Mignon»; predstava bo imela še posebni pomen, ker bo imela svečan karakter. Ta dan bodo prvič prisostvovali predstavi službeno vsi predstavniki državnih, civilnih in vojnih oblasti, ter predstavniki naših kulturnih in drugih javnih korporacij. — Po njihovem prihodu, točno ob 8. zvečer se bo intonirala v gledališču državna himna in potem se začne predstava. Z ozirom na njen pomen se naproša občinstvo, da pride v gledališče v svečanih oblekah ter se drži navodil, ki jih bodo dali biljeterji za dobod na prostore. — Vstop na balkon in na galerijo bo le z leve strani, na druge pa desno in levo. Po začetku predstave se ne bo nihče puščal v gledališče.

Gostovanje basista Betetta v Beogradu. Kakor smo že poročali v nedeljski številki, je imel gosp. Betetto s svojim gostovanjem v beograjski operi izreden uspeh. Nastopil je dvakrat; prvič v Rossinijevem «Seviljskem briveu», drugič v «Borisu Godunovu». Kritik «Politike» piše o teh dveh nastopih tako-le: «Svoj sijajno izšolani glas, pristno liričen bas uporablja gosp. Betetto dovršeno za prave muzikalne izraze. Njegova fraza topla, dikcija pa zelo izrazita. Kot Don Basilio in kot Pimen je umetnik podal dva sijajna, glede plastike čisto nasprotna lika in je pokazal v njih vse svoje pevske in igralske zmožnosti. V Donu Basiliu smo spoznali v njem pravega basista-buffa Rossinijevega stila; v Pimnu pa se je izkazal s sugestivnim izrazom v veliki ariji in recitativu. Betetto si je popolnoma osvojil simpatije beograjskega občinstva in bo v prestolnici vedno dobrodošel gost.»

Repertoar beograjske opere in drame beleži ta teden Musorgskega opero «Boris Godunov», Verdijevo «Traviato», Halewyjevo «Židinjo», koncert Beograjske filharmonije in opero «Manon». V drami se izvaja «Ukročena trmoglavka» in več del iz domačega repertoarja.

Alfreda Savoira «Ženo dveh mož» so igrali prošli teden v Splitu. Režiral je igralec Jeremić.

Evropsko liriko sedanje dobe je zbral v posebni knjigi v nemškem prevodu Josef Kalmer. Delo je izšlo kot prvi zvezek Antologije svetovne poezije 20. stoletja. Založila sta ga dr. Jahn in dr. Diamand na Dunaju in v Lipskem. Slovanska sodobna poezija, posebno češka, je v tej zbirki prav dobro zastopana.

Busonijev «Doktor Faust» v Stuttgartu. Würtemberško deželno gledališče v Stuttgartu je imelo pogum uprizoriti Busonijevo opero «Doktor Faust» na svojem odru. Opera je produkt rafiniranega glasbenega esteta, ki kaže v mnogočem stremljenje za dosego absolutne muzike. Uprizoritev je bila dobra, uspeh pa izredno močan in se je dojmil poslušalcev z veliko močjo. Pri predstavi je bila navzoča tudi vdova pokojnega komponista in nemški skladatelj Rihard Strauss.

«Juarez in Maksimilijan» v Parizu. Ruski režiser Pitojev v Parizu pripravlja francosko premijero Werflove drame «Juarez in Maksimilijan». Pitojeva žena Ljudmila bo igrala ulogi cesarice Charlotte in grofice Salm. Werfel je, kakor znano, najmlajši član nemške akademije za prozodijo v Berlinu. Pot v mednarodni literarni svet si je ukrčil baš z zgoraj imenovano dramo.

Premijera novega Janačkovega dela v Brnu. Dne 18. decembra bo v Brnu prva predstava Janačkove nove opere «Makropolos», ki je zložena na besedilo češkega pisatelja Karla Čapka. Uprizoritev pripravlja ravnatelj Neumann.

«Wozzek» v Ljeningradu. V ljeningrajskem Akademskem gledališču bo v kratkem ruska krstna slava Albana Berga opere «Wozzek». Dirigiral bo kapelnik Dranižnikov. V Pragi je samo enkratna uprizoritev tega dela povzročila mnogo hude krvi.

Jugoslovenski upodabljajoči umetniki v pariškem «Jesenskem salonu». Pred kratkim se je otvorila v Parizu 19. razstava «Jesenskega salona» (Salon d'automne). Na razstavi so dobro zastopani tudi slovanski umetniki. Rus Amenkov je razstavil zelo značilne «Premogovnike», Rus Tereškovič svojega «Policista iz Avellona», od Jugoslovenov pa so razstavili Uzelac, Konjović, Milunović in Šumanović. Uzelac je razstavil dve večji sliki, ki jasno pričata o Picassovem vplivu, Konjović je razstavil portret francoskega pisatelja Morica Betza. Milunović se predstavlja z dvema tihožitjema, Šumanović, že stari gost «Jesenskega salona», pa razstavlja veliko platno «Toaleta». Dela četvorice jugoslovenskih slikarjev se odlikujejo prijetno tudi po tem, da nimajo na sebi nič banalnega, kar se o drugih razstavljenih slikah baš ne more trditi.

Jean Richepin. V nedeljo je umrl francoski pesnik, pisatelj in dramatik Jean Richepin, ki si je pridobil popularnost posebno z zbirko pesmi «Stihi potepuha». Bil je dobrovoljec v svetovni vojni, potem pa zaporedoma igralec, mornar in težak. Kot poet bohem, je imel čut tudi za domoljubno pesništvo in je opeval parkrat celo borbo našega naroda za osvobojenje.

Domače vesti

* **Tacenski most** je sedaj, kakor smo se informirali, že izven vsake nevarnosti. V zadnjih štirih dneh se ni več ponižal in ne nagnil, kar je dokaz, da so imela dela, izvršena ob tretjem mostnem stebru, uspeh. Nadejati se je, da bodo reparacijska dela tako napredovala, da bo prihodnji teden otvorjen že promet za vozove.

* **Vojaška vest.** V soboto zvečer je general Daskalovic zapustil Split, kjer je službo val dve leti kot divizijski komandant. Premeščen je na novo službeno mesto v Varaždin. Na kolodvor ga je spremil mestni župan, zastopniki raznih društev in ves oficirski zbor.

* **Protiitalijanska demonstracija v Zagrebu.** V nedeljo dopoldne so priredili visokošolci v Zagrebu pred italijanskim konzulatom in na Zrinjevcu demonstracije proti italijanskemu imperializmu in manifestacije za Francijo. Policija je stopila takoj v akcijo in demonstrante razpršila. Akademik Ante Melade je bil aretiran in obsojen na tri dni zapora.

* **Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo bo v četrtek 16. t. m.** Da ne bo kake pomote, se obveščajo delegati podružnic da se občni zbor začne točno ob 11. dopoldne. Overovljenje delegatov v Mestnem domu se začne pa že ob desetih, da ne bo to formalno delo oviralo začetek občnega zbora ob določenem času.

* **Rezervni oficirji** se opozarjajo na naredbo ministra vojske in mornarice Dj. br. 23321 od 25. julija 1926, glasom katere naj komandanti mest v smislu čl. 474 službenih pravil I. del od njih obvezno zahtevajo, da ob državnih praznikih (Vidovdan, 1. in 17. december) v uniformi prisostvujejo službi božji. Ker se naredba že izvršuje, se vsem prizadetim objavljajo sledeča pojasnila: V uniformi mora prisostvovati vsak kdor jo je že prejel; kdor je še nima, naj prisostvuje v civilni obleki z znakom. Kdor se iz opravičenih razlogov ne bi mogel udeležiti slovesnosti na državni praznik, naj o tem pravočasno obvesti s pismenim raportom komandanta mesta odnosno komandanta pristojnega vojnega okruga. Rezervni oficirji naj pridejo k službi božji korporativno in tako pravočasno, da bodo pred cerkvijo še pred prihodom najvišjega vojaškega dostojanstvenika. V ta namen naj se zberejo na določenem kraju pol ure pred pričetkom cerkvene svečanosti, ki je za zdaj enotno določena na 11. uro. Za Ljubljano je zbirališče v pisarni pododbora, za Celje pa Narodni dom. Po službi božji morajo iti vsi rezervni oficirji na čestitanje k najvišjemu vojaškemu dostojanstveniku. V vsem se je ravnati po navodilih, ki veljajo za aktivne oficirje. Člani naj pomnijo, da jim Udruženje rezervnih oficirjev ministrovo naredbo le tolmači; izvrševanje naredbe je pa stvar vojaških komandantov; zato je v tem oziru vsak sam in posebej odgovoren, za kar naj mu služi predstoječe pojasnilo in navodilo, po katerem mu bo izvrševanje naredbe vsekakor olajšano. — Pododbor Ljubljana.

* **Izpiti za službovanje v poštni hranilnici.** Minister pošte in brzojava je podpisal pravilnik za polaganje državnih strokovnih izpitov za uradnike poštne hranilnice in njenih podružnic ter čekovnih zavodov v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu. Izpiti se pričnejo, čim se prijavi zadostno število kandidatov.

* **Nov premogokop pri Kosovski Mitrovici.** Pri Kosovski Mitrovici so nedavno odkrili velike plasti premoga. Generalna direkcija rudnikov je delegirala strokovnjake, ki so proučili teren in ugotovili možnost eksploatacije. Na podlagi poročila strokovnjakov izdelujejo sedaj v generalni direkciji rudnikov načrte za eksploatacijo teh premogovnih plasti.

* **Gradbena akcija v Zagrebu.** Kakor poročajo iz Zagreba, je privatna gradbena akcija tamkaj v razveseljivem razmahu. Po prijavah pri mestnem magistratu namerava v prihodnjem letu 176 privatnikov graditi stanovanjske hiše. Vsi razpolagajo s skupnim gradbenim kapitalom v znesku 12 milijonov dinarjev. Večina ima že potrebna stavbišča. Gradili bodo deloma enostanovanjske (na periferiji mesta), deloma večje hiše. Mestna občina bo onim, ki nimajo dovolj lastnih sredstev, priskočila na pomoč s cenenim posojilom. Kakor vse kaže, se bo Zagreb kmalu otresel stanovanjske mizerije.

* **Smrtna kosa.** Umrla je dne 7. t. m. za operacijo v Gradcu grofica Rodriga Margheri di Commandona, lastnica graščine Otočec pri Novem mestu. Truplo so z avtomobilom iz Gradca prepeljali v Otočec ter včeraj položili v rodbinsko grobnico na pokopališču v Št. Petru pri Novem mestu.

* **K smrti Bohuslava Skalickega.** Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji nam poroča, da ravnatelj Bohuslav Skalicki ni umrl na posledicah operacije, ki je povsem dobro uspela in je bilo tudi v par dneh ozdravljenje na vidiku, marveč vsled srčne kapi.

* **Obsodba dr. Angjelinovića.** Včeraj je bila v procesu proti znanemu vodji Orjunašev v Zagrebu, dr. Berislavu Angjelinoviću objavljena razsodba: Obtoženec je bil obsojen radi napada na veselico upokojenih hrvatskih oficirjev, pri čemur je ranil Anta Matasića z bokserjem po glavi, ter radi nasilnega vpada v prostore »Hrvatskega Borca« na eno leto težke ječe. Oproščen pa je bil obtožbe, da je namenoma ubil pok. Marka Zovka in težko ranil stražnika Butolena Branitelj je vložil proti obsodbi ničnostno pritožbo.

* **Društvo orožniških upokojencev v Ljubljani** vabi svoje člane na izredni občni zbor ki bo v nedeljo 19. decembra ob enih popoldne pri »Novem svetu« v Ljubljani Dnevni red: Povišanje članarine. 1571

* **Gospodinje!** Izšel je »Gospodinjski koledar« Jugoslovenske Matice za leto 1927, ki vsebuje mnogo poučnih člankov in razprav o domačem gospodinjstvu, praktične nasvete za hišo in dom ter obilo novih kuhinjskih receptov. Poleg tega obsega koledar praktično urejen troškovnik za domače knjigovodstvo za vse dni v letu. Naprodaj je pri vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, po vseh knjigarnah in v pisarni Jugoslovenske Matice v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7-II. Cena Din 20. za člane Din 15., »Gospodinjski koledar« je spominska knjiga vsake gospodinje. Zato segajte po njem.

* **Številna žeparska tolpa pod ključem.** Osješka policija je te dni aretirala nevarnega žeparja Matijo Čoša iz Virovitice, ki je pri zaslišanju izdal celo družbo svojih tovarišev na progi Zagreb-Beograd. Ta žeparska tolpa je štela 40 članov, o katerih je policija že ugotovila, kje se nahajajo. Izdana je bila tiralica in je upati, da pride vsa tolpa v kratkem pravici v roke. Čoš sam priznava, da je izvršil nad 50 žepnih tatvin.

* **Samomor zaradi bolezni.** V gozdiču nad Kantrido na reškem teritoriju so našli v soboto železniškega uradnika Ivana Tršarja starega 33 let, ki je služboval na Sušaku mrtvega. Ustrelil se je z revolverjem zaradi neozdravljive bolezni.

* **Razbojniški napad na vlak.** V soboto je bil pri Jasenici izvršen napad na vlak. Z nekega hriba sta bili spuščeni na vlak dve skali. Ena je razbila vrata vagona, vendar se vlak ni ustavil, marveč je nadaljeval pot do bližnje postaje. Domneva se, da so napadalci hoteli ustaviti vlak in ga oropati.

* **Otrok z razbito glavo.** V starem gradu v Dalmaciji so našli pastirji v neki grapi pri Vrbovskem mrtvega otroka z razbito glavo. Ni še ugotovljeno, ali se je pripetila nesreča, ali pa gre morebiti za zločin.

* **Volkovi v Hercegovini.** V Dobrem polju v Hercegovini je te dni čreda volkov napadla nekega seljaka ter ga raztrgala. Sosedi niso mogli pregnati volkov, ker nimajo orožja. V neki ovčji staji so volkovi raztrgali 19 ovac. Tudi iz drugih krajev Hercegovine poročajo o podobnih slučajih.

* **Grozen zločin orožnika.** V soboto ponoči se je na periferiji Beograda, kjer je vojašnica in avtokomanda 8. pešpolka odigral grozen zločin. Pred vojašnico je prišel orožnik Milan Gradič ter hotel s svojim tovarišem orožnikom Markom Turajdžijem na dvorišče avtokomande Ker ni vedel gesla, ga stražnik ni pustil naprej. V jezi je Gradič snel z rame službeno puško ter ustrelil stražnika. Na begu je orožnik streljal tudi na stražnika pred vojaško blagajno ter ga težko ranil in končno z bajonetom zabodel tudi dežurnega telefonista. Besnega orožnika so končno zvezali ter ga spravili v vojaške zapore

* **Senzacijonalno odkritje o železniški nesreči v Zagrebu.** Kakor smo že poročali, se je v bližini botaničnega vrta v Zagrebu dne 8. decembra pripetila nesreča, pri kateri je izgubila življenje gluhonema deklica Pavla Podobnik iz Varaždina, njena prijateljica Anica Vujašinović pa je bila smrtnonevarno ranjena. V prvih dneh se ni moglo ugotoviti, ali se je pripetil nesrečen slučaj, ali pa gre za samomor V soboto pa je Vujašinovićeva prišla zopet k zavesti tako da jo je policijski detektiv mogel zaslišati Anka je izpovedala, da se je pokojna Pavla Podobnik večkrat pritoževala, da jo starši niso že prej poslali v šolo za gluhoneme, ampak šele sedaj, ko je stara že 20 let. Zaradi svoje gluhonemosti je bila vedno deprimirana in je ponovno izjavila da bo šla prostovolino v smrt Ko sta šli 8 decembra preko železniškega tira in je ravnokar prihajal brzovlak, se je Pavla vrgla pod vlak in potegnila seboj tudi svojo prijateljico Anka se je vsled težke poškodbe onesvestila in ne ve povedati, kaj se je nadalje zgodilo Grozen slučaj je s tem pojasnjen

* **Veliko izgubo na denarju in zdravju** pomeni uživanje prave kave Ne samo, da nima kava nič kaj redilnega v sebi, uničuje celo organizem In vse to je treba še drago plačati Da popravijo vsaj nekoliko izgubo pridevajo gospodinje pravi kavi žitno kavo S tem je zmanjšan izdatek, hranilna vrednost pijače pa povečana Razumne matere gredo še dalje predvsem otrokom ne kuhajo nič prave kave in spretna kuharica zna prepričati celo odrasle, da je mogoče tudi iz same žitne kave pripraviti okusen zalutrek Ni pa vseeno, kakšno žitno kavo uporabljamo. Kakor ni vseeno, če so čevlji iz telečjega, kozjega ali koniskega usnja in tudi ne, če je kruh pšeničen, rženi ali ječmenov, pravtako je razlika med žitnimi kavami Kdor bo vse to premislil, se bo odločil samo za rženo kavo, ker ima naj več hranilnosti. Izbral bo rženo Žito, ker je baš Žita preparirana po posebnem tehničnem postopku tako, da je mogoče s kuhanjem izločiti iz nje prav vse hranilne vrednote. Pazite zato pri nakupu na znamko Žita' 276

* **Tkanina »Eternum«** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J Medved, manufaktura, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

* **Volno, bombaž za strojno pletenje** in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Stari trg 12, in Židovska ulica 4.

ITO zobna pasta najboljša

* **Čevlje za male noge** št. 35, 36, in 37, več tisoč parov močnih, solidnih in trpežnih prodaja tovarna Peter Kozina & Comp, Tržič, v svojih lastnih trgovinah, Ljubljana, Breg 20, in Aleksandrova cesta 1., po povprečni ceni Din 145, dokler ta zaloga traja. 1554

* **Uporaba pravega juhinega ekstrakta »Juhan«** Vam omogoča z najmanjšimi stroški izvrstno juho, kakoršne iz samega mesa današnje kakovosti ne morete doseči. 1573

Volkovi tulijo

Iz Ljubljane

u— **Na dan rojstva Nj. Vel. kralja Aleksandra** dne 17. decembra bodo v Ljubljani trgovine zaprte le v času službe božje, t. j. od 10. do 11. ure dopoldne. — Gremijalno načelstvo.

u— **Za rezervne oficirje.** Upravni odbor oficirskega doma v Ljubljani priredi na čast rojstnega dne Nj. Vel. kralja na dan 17. decembra ob 21.15, v dvorani »Kazine« svečano zabavo, na katero vabi vse gg. rezervne oficirje. Kakor običajno, se rezervnim oficirjem v takih slučajih ne pošiljajo vabila, zato naj smatrajo vsi rezervni oficirji to obvestilo za vabilo. Rezervni oficirji naj se udeleže te zabave v črni civilni obleki in ne v pohodni službeni uniformi.

u— **Literarno predavanje** priredi danes ob 8. zvečer v dvorani Mestnega doma Društvo slov. književnikov. Predaval bo Josip Vidmar o temi «Zagovor umetnosti». Vstopnice pred začetkom predavanja: dijaška stojišča po 3 Din, za ostale sedeži po 8 Din. Dvorana bo zakurjena.

u— **Simfonični koncert orkestralnega društva v Ljubljani** se bo vršil sedaj v ponedeljek, dne 20. t. m. v Unionski dvorani. Interesantni spored, na katerem so zastopani Borodin, Glinka in Skrjabin ter Honegger s svojimi simfoničnimi deli, ki se prvokrat izvajajo na javnem koncertu v Ljubljani, nam bo nudil velik umetniški užitek. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— **Akademija ljubljanskih srednješolskih zavodov.** V proslavo rojstnega dne kralja Aleksandra priredi Društvo učiteljev glasbe v četrtek, dne 16. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani akademijo, katere spored izvajajo gojenci ljubljanskih srednjih in strokovnih šol. Na sporedu so poleg državne himne katero zapoje združeni pevski zbor srednje šolcev, še slavnostni govor, razne deklamacije, klavirske in vijolinske solotočke ter nastopi treh srednješolskih zborov in pa zbora ženskega in moškega učiteljišča v Ljubljani. Zbore vodijo posamezni učitelji petja odnosno glasbe na dotičnih zavodih. Resno moramo pozdraviti idealno stremljenje naše mladine, ki se v svojem prostem času kaj rada posveča glasbi ter isto goji z vsem navdušenjem. Sad svojega dela bo pokazala mladina na tej akademiji, ki je prvi nastop te vrste v našem mestu. Vstopnice za akademijo se prodajajo v Matični knjigarni. Ravnotam se dobiva tudi podrobni spored. 3005

u— **Še dvoje predavanj** priredi, kakor čujemo, Slov. plan. društvo. Predaval bo kakor zadnjič, g. Kunaver, čigar zadnje predavanje je tako izvrstno uspelo. Udeležilo se je predavanja nad 500 oseb, ki so naravnost uživali ob pogledu na prekrasne slike iz Zlatorogovega carstva. G. Kunaver je diapozitive za te slike večinoma izgotovil sam. Za izredni užitek mu je številno občinstvo z burnim ploskanjem izrekalo svoje priznanje in zahvalo. Prihodnjič povede g. Kunaver občinstvo v Savinjske Alpe in Karavanke.

KJE? KAM ZA BOŽIČ?

Najboljše češko in angleško konfekcijsko blago po najsolidnejših cenah v današnjih razmerah vsakomur v zadovoljstvo le pri tvrdki

JOSIP IVANČIČ, LJUBLJANA
Šelenburgova ulica 1.
PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE

u— **»Jugoslov.-češkoslovaška Liga v Ljubljani** je na svoji odborovi seji sklenila prirediti po novem letu serijo zanimivih predavanj iz najrazličnejših strok, meseca marca pa večjo slavnost povodom rojstnega dne prezidenta dr Masaryka. Obenem je sklenila, da prevzame protektorat prireditve, ki jo pripravljajo dijaki in dijakinje-posetniki učnih kurzov češkega jezika Z zadoščenjem je odbor Lige vzel na znanje poročilo, da ti učni tečaji prav dobro uspevajo

u— **Pravljice** pripoveduje v sredo ob 5. popoldne v mali dvorani Narodnega doma pisateljica gdč Manica Komanova. 1572

u— **Gospodična Kornelija Kosovelova** nadarjena slovenska pianistka priredi dne 10. januarja v Filharmonični dvorani svoj prvi klavirski koncert v Ljubljani Na koncertu bo izvajala Brahmsove, Regerjeve, Beethovnove, Chopinove in Skrjabinove skladbe. Naj velja to kot prednaznanilo za njen pianistični večer

u— **Gospodarsko izobr. društvo za dvorski okraj:** Danes ob 8. zvečer predava v društveni knjižnici na Rimski cesti dr. Stojan Bajić o temi: Kaj je, in kaj hoče komunizem? Vstop prost

u— **Amundsenov polet na severni tečaj.** V nedeljo je priredila ZKD v prostorih kina Matice predavanje o Amundsenovem poletu na severni tečaj. O zanimivi temi je podal kratko sliko g. Pavel Kunaver, ki je orisal velikansko delo neustrašene ekspedicije pod vodstvom polarnega raziskovalca Roalda Amundsena. Predavanju je sledil krasen film, ki je govornikova izvajanja pojasnil in podal vsem udeležencem vsaj približno sliko o velikanskih pripravah in težkih bojih, katere je prestala pogumna ekspedicija. Predavanje je bilo torej nadvse zanimivo in poučno. Ni čuda, da je bil naval občinstva velikanski. Vsa predavanja osobito pa zadnje ob 10.30 uri je bilo deležno prav rekordnega obiska, kar znači, da so kulturne prireditve ZKD s strani publike zaželjene. Da se prepreči vsak nered in prerivanje publike pri dohodih v dvorano, je preskrbela ZKD, kakor smo informirani, da se že s prihodnjim predavanjem uvedejo nakaznice za prostore. Vsaka vstopnica bo imela točno označen sedež in predstavo, za katero je veljavna. Radi izrednega zanimanja in glede na željo publike se predavanje in film o Amundsenovem poletu na severni tečaj izjemoma ponovi na narodni praznik, v petek dne 17. t. m. Predstave v kinu Matica ob 9.30 in ob 11. uri dop. Vstopnina običajna; vstopnice v predprodaji pri blagajni kina Matice.

Danes pretresljiva drama iz knežjih krogov

Kraljica od Moulin Rouge

z ljubko pikantno Mady Cristians

Predstave ob 4 pol 6, pol 8. in 9 uri. Kino Ideal.

u— **Mestni gospodarski urad v Ljubljani** odda takoj na Cojzovi cesti brezplačno 34 kostanjevih dreves potrebnim ljubljanskim prosilcem v izkopanje s štorom vred in prisvojitev. Interesenti naj se zglasijo v mestnem gospodarskem uradu soba št. 15 dne 15. decembra 1926 med 10. in 12. uro dopoldne z dokazili o uboštvu in pristojnosti glede nakazila drevja in drugih navodil.

u— **Napredno mladino v Mostah** vabimo na sestanek, ki se bo vršil jutri ob 20. uri v gostilni pri Štoru. Sestanek sklicuje Zveza dem. mladine v Ljubljani ter so še posebej vabljeni tudi naši somišljeniki in k o. SDS.

u— **Samo danes in jutri** je razstavljen prekrasen namizni prt, delo naših čipkaric pri tvrdki J. J. Naglas na Turjaškem trgu. Oglejte si ga gotovo!

u— **Kolizejski oder** je otvoril letošnjo sezono v sredo 8. t. m. s Petrovičevo veseloigro «Ploho» pod režijo g. Bertoka. Igralci so se vživeli v posamezne vloge. Mlajše vloge so imele dobre maske, le starejše so se premalo razlikovale. Posebno se je to poznalo v kretanju. Naravno je, da mora imeti človek za starejšo vlogo posebne vrste igralski temperament, kar je pri mladih diletantih precej težko. Nikola je igral energično in se je zdel precej naraven v obrambi s Stano, dočim pa se je zdela ona včasih, da živi le na odru. Obe tašči nista bili pravi mamici, ker se jima je poznalo le nekoliko preveč dekliške vehementnosti. Stevo je svojo najhvaležnejšo vlogo lahko pogodil. Ciganka je bila pa v maski slaba, ker je bolj izgledala kakor palastinska žena in tudi po govoru in predvajanju ni mogla doseči potrebne vsiljivosti. Mogoče, da se je cela igra nekoliko prenaglo naštudirala, kar je bilo poznati po nekoliko preglasnem šepetalcu, vendar pa smo dobili od igralskih moči Kolizejskega odra dober vtis in je upati, da bomo imeli priliko videti marsikatero lepo predstavo.

u— **Policijske prijave.** Od nedelje na ponedeljek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvini, 1 sum tatvine, 1 telesna poškodba, 1 slučaj neupravičenega pretepanja lastnih otrok, 1 prestopek kaljenja nočnega miru, 1 prestopek obrtnega reda in 2 prestopka cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 3 in sicer: 1 radi tatvine in 2 radi pijanosti.

Še je čas, da si nabavite lepo fotografsko sliko kot najprimernejše božično darilo. Slika se ob vsakem vremenu, tudi čez opoldansko uro. Fotograf »Viktor«, Knaflijeva ulica št. 4, nasproti Narodne tiskarne. 1563

u— **Vrnite rokavice!** Neki gospod je pozabil svoje rokavice pri blagajni poslovalnice Okrožnega urada Vzela jih je neka žena, blagajničku na videz znana; vrne naj jih proti nagradi pri blagajni. — Drugemu gospodu je odnesel rokavice iz njegove suknje v kavarni «Emoni» neki gospod, ki je bil opažen Da ne bo treba prijave policiji, naj jih vrne v upravi «Slov Naroda».

u— **Tatinski drobiž.** Na dvorišče hiše št. 38 na Dunajski cesti se je splazil v soboto popoldne starejši moški ter ukradel dr. Josipu Basaju dvoje 400 Din vrednih hlač. — Pred tatovi celo vinski sodi niso varni. Gostilničar Ivan Kanje je prijavil, da sta mu zmanjkala v nedeljo z dvorišča na Sv. Petra cesti št. 71 dva soda, vredna 257 Din — Mlekarici Neži Ramovž iz Dravelj je v soboto dopoldne odnesel neznan uzmović iz vožička, ki ga je pustila na Sv. Jerneja cesti v Šiški, 60 Din vredno cinasto posodo — Posestniku Antonu Kušarju na Tržaški cesti 21 je odnesel dvonožni lisjak dve grahasti čopki, vredni 100 Din.

u— **Prijet vlačugar in tat.** V nekem gostilniškem prenočišču je bil predsnočnjim aretovan že dolgo zasleovani tat 26 letni France Štritof po poklicu tesar, sedaj brez posla, doma iz Logatca. Štritof ima na vesti več vlomov in tatvin Vtihotapil se je rad med delavce in iskal pri njih v barakah prenočišča Zjutraj, ko so odšli na delo, jih je pa v zahvalo okradel. Na Rečici pri Bledu je vlomil v prostore podjetja Mulev in Komp. ter odnesel delavcem za 3000 Din obleke Trgovca Antona Oblaka iz Vel. Lašč je ogoljufal za 300 Din, nekega delavca iz Kamnika tudi za večjo svoto. Veliko njegovih žrtev pa je še neznanih. Štritof je bil izročen sodišču

u— **Vlom v francoski institut.** V nedeljo je neznan svedrovec udri s pomočjo ponarejenega ključa v prostore francoskega instituta v Narodnem domu. V veri da najde v pisarni večjo svoto denarja, je lopov premetal in prebrskal vse omare. K sreči pa ni našel posebne svote, moral se je zadovoljiti le s 30 Din gotovine, vsled česar je iz jeze napravil na pisalni mizi škode okrog 70 Din Pri svojem odhodu je svedrovec vrata za seboj zopet zaklenil in je tako vlom profesor Anton Detela šele popoldne, ko je imel v svojstvu knjižničarja instituta tam opravka. Zadevo je prijavil takoj policiji, ki je zlikovcu baje že na sledu.

Pred durmi je
srčkana
Ossi Oswalda
v spremstvu svojega lepega kavalirja, znanega pod imenom
Harry Liedtke
Gospodična-Gospod
ELITNI KINO MATICA

u— **Meglena nedelja.** Ljubljana je bila v nedeljo in ponedeljek ves dan zavita v tako gosto meglo, kakor je že dolgo nismo imeli. Kdor je upal, da se bo megla tekom dneva razpršila in posijalo solnce, se je temeljito zmotil, kajti popoldne je postala skoro še gostejša. Radi megle so ostali Ljubljančani povečini doma in izletnikov je manjkalo celo v bližnji okolici. Toliko več užitka pa so imeli oni izletniki, ki so odšli zjutraj v hribe. Šmarna gora, Katarina in celo Krim niso bili zapuščeni. Čim so se izletniki popeli nekaj 100 metrov v hrib so imeli za trud preleko zadoščenje kajti nad njimi je bilo razpeto, prečisto, jasno nebo, raz kateru je solnce lilo svoje blagodejne za zimsko dobo neverjetno tople žarke. Spodaj morje megle, tukaj grički v solncu, tam daleč pa so kipele v sinjo modrino srebrne planine.

u— **Pri prehlajenju,** nahodu, vnetju vratu živčnim boleznim in trganju v raznih udih, je dobro popiti pol čaše Franc Jožefove grenčice vsak dan, kar Vam prebavo olajša Po izjavi vseučiliške klinike je Franc Jožefova grenčica neprecenljive vrednosti. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 65

Poročni prstani
F. Cuden, Prešernova ul. 1.

Iz Maribora

a— **Lep uspeh Glasbene Matice.** Petkov koncert orkestra Glasbene Matice je popolnoma uspel in vnovič pokazal krasen razvoj mariborske Glasbene Matice in sistematično delovanje njenega ravnatelja dirigenta g. Hladeka. Götzova dvorana je bila polna občinstva, ki je navdušeno aplavdiralo izvajanju Čajkovskega «Patetične simfonije« ter Swendsena «Norveški karneval umetnikov».

a— **Sami tujci** Ponovno smo že poročali, da prehaja mariborska industrija v roke inozemstva. Nihče ne vodi o tem evidence, posledice pa so lahko nedogledne. Zadnji čas se brez vsega vknjižujejo celo pri majhnih podjetjih kot poslovodje inozemci, največ Nemci iz Avstrije in nemškega ozemlja Češkoslovaške. Pravkar beleži «Uradni list» spremembo pri tvornici za obleko «Maros», kjer je bil izbrisan dosedanji poslovodja Josip Eltbogen, vpisan pa kot novi poslovodja Izidor Frankl, tovarnar na Dunaju. Kam to pelje? Kaj pravi inšpekcija dela? Za poslovodje so pa menda vendarle, zlasti pri majhnih tvrdkah, zmožni tudi Slovenci, naši državljani.

a— **Proračunska seja** občinskega sveta je bila danes nenadoma preložena na prihodnji ponedeljek, ker je baje več članov občinskega sveta odsotnih. Dotlej se bodo menda tudi razčistile potrebe daljnega obstoja nacijonalne smeri na mariborskem magistratu.

a— **Ciril Metodovi podružnici v Mariboru** sta doslej vsako leto pobirali prispevke za božičnico obmejnim šolam. Ker pa občuti letos uradništvo preveč težko že odtegljaje za popjavljence in nabirajo ravnokar drugi odbori prispevke v koristne in dobre namene, priredita mariborski podružnici raje v aprilu kak večer v družbine namene in upa ta, da se bodo druga društva na to ozirala, družbini prijatelji pa takrat lažje in več darovali.

a— **Mariborski «Gradbeni sklad».** V proračunu mestne občine za prihodnje leto ima posebno mesto «Gradbeni sklad». Prvotno je imel ta sklad namen, da iz njega gradijo nove hiše. Za sklad pa bo treba najti novih virov, kajti po sedanjem stanju in bodočem proračunu izkazuje slcer sklad 1,116.860 Din pokritja, a obenem 1,100.180 Din izdatkov, tako da je prebitka za event. novo zidavo komaj 16.680 Din. Dohodke pričakujejo za prihodnje leto v «Gradbeni sklad» sledeče: najemnina nove hiše v Frančiškanski ulici 341.760 Din, v Smetanovi ulici 100.000 Din, davščina na tovornino 675.000 Din in razno 100 Din. Izdatke pa bo imel «Gradbeni sklad»« za plače 56.400 Din, nagrade 30.000 Din, najemnino za uradne prostore 12.000 Din, pisarniške potrebščine 10.000 Din, davki hiše Slomškov trg 11. (finančno ravnateljstvo) 56.280 vzdrževane poslopja 2000 Din, povračila na davščini 5000 Din, odplačilo in obrestovanje dolga 925.500 Din in razno 3000 Din, tako da ostane prebitka samo 16.680 Din.

Galantna darila

v počastitev dam je težko izbrati vendar poklanja ves galantni svet samam najodličnejše parfume, fine Creme, Eau de Cologne svetovnih znamk, ter nenadkriljivo fino diišeča mila ki jih nudi le

drogerija A. KANC SINOVA, Žitovska ulica.

Iz Celja

e— **Iz okrožnega tajništva SDS v Celju.** Vse krajevne organizacije SDS v srezih Celje-Vransko, Gornji enlardgoenlardgoen dec, kakor tudi prizadete srezke organizacije se pozivajo, da nemudoma odgovorijo na zadnje dopise.

e— **Calumniari audacter, semper aliquid haeret,** je že stara parola klerikalcev. Ako se jim tudi dokaže, da so nekaj trdili, česar sploh ni bilo in tudi ni moglo biti, ne čutijo v sebi toliko časti in nimajo moralnega čuta, da bi zagrešeno vsaj deloma popravili. Po Celju se štuli tak klerikalec v napredno družbo ter trka na svoja prsa, rekoč: »O Bog, zahvaljujem Te, da nisem, kakor drugi moji tovariši,« je pa v resnici še slabši, ker vedoma noče popraviti storjene krivice Pričakujemo in apeliramo na čast naših naprednjakov, da občujejo s takimi ljudmi samo v gotovih distancah.

e— **Redni sestanek članov krajevne organizacije SDS za Celje mesto** bo v sredo v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek porazgovorov ob 8.30 zvečer. Sestanek je važen in je udeležba obvezna. — Redni sestanek članov krajevne organizacije SDS za Celje okolico bo v četrtek zvečer ob 8. v gostilni Permozer v Gaberju.

e— **Umrl je** v Gaberju pri Celju v soboto, dne 11. t. m. po 20 let trajajoči bolezni g. Valentin Sredovnik, cementarski mojster, v 68. letu starosti. N. v m. p.!

e— **Gradnja enodružinskih hiš.** Mestni občinski svet je svoj čas sklenil, da prevzame za posojila pri gradbah enodružinskih hiš, ki jih izvedejo člani »Splošne gradbene zadruge« v Celju pri Mestni hranilnici v Celju, jamstvo v znesku Din 1 milijon. Veliki župan mariborske oblasti je to garancijo mestne občine potrdil. Jamstvo se dovoljuje pod pogojem, da se zgrade vse stavbe samo v območju mestne ali okoliške občine celjske in da si pridrži mestna občina za te stavbe prekupno pravico.

e— **Popust zemljarine radi elementarnih nezgod.** Po poplavi prizadete stranke v Celju in v celjskem okraju se opozarjajo, da vložijo pri davčnem okrajnem oblastvu v Celju nemudoma za odpis zemljarine svoje prošnje po paragrafu 7. naredbe finančnega ministrstva, ker se prošnje, ki bi se vložile šele po 31. decembru t. l., ne bodo vzele v pretres. Tozadevne tiskovine ima v zalogi tvrdka Goričar in Leskovšek v Celju.

e— **Oficirski ples.** Vabila za oficirski ples dne 17. t. m. so že razposlana. Ako bi kdo slučajno ne dobil vabila, naj se zglasi v oficirskem domu v Kralja Petra vojašnici. Protislovja v »Novi Dobi« in »Cilllerci« so pojasnjena in je notica v »Novi Dobi« pravilna.

e— **Mestno gledališče.** Za danes zvečer napovedana predstava (gostovanje ljubljanske drame) odpade. Vršila se bo šele drugi teden.

Iz Kranja

r— *Pretekla nedelja* je pripravila za številne izletnike in turiste izredno presenečenje. Medtem, ko je nad celo gorenjsko ravan do Ljubljane ves dan ležala gosta megla in pritiskal mraz, so imeli izletniki že na Šmarjetni gori in pri Sv. Joštu krasno panoramo nad morjem megle in jih je ogrevalo izredno gorko solnce. Še lepše so se počutili turisti na planinah.

r— *Popravljalna dela na državni cesti* Kokra-Jezersko napreduje prav dobro, ker je vreme zelo ugodno. Kakor znano se je vsled odtegnitve vsake podpore s strani države osnoval iz vrst zainteresiranih posestnikov, industrijalcev in prevoznikov poseben odbor, kateremu je stopil na čelo g. Franc Dolenc, industrijalec iz Škofje Loke. Delo sta prevzela gradbeno podjetje Slavec in tesarski mojster Sparovec. Sedaj je pri delu zaposlenih na osmih mestih poškodovane ceste med km 15 — 27 nad 100 delavcev. Momentano so v gradnji trije mostovi. Ako bo vreme ugodno bo lahko državna cesta izročena prometu.

r— *Cankarjeva proslava.* Proslava osme obletnice Cankarjeve smrti pretekli petek v Narodnem domu je izpadla skoz in skoz simpatično in dostojno Cankarjevega imena. Vprizoritev njegovih «Hlapcev», dela diletantski družini Čitalničnega odra čast in njen krasen uspeh zadoščenje velikemu trudu in delu, ki je bilo temu posvečeno. «Hlapci» so vsled ideje in stila ter zahteve po obsežnem izvežbanem ansamblu trd oreh zlasti za nepoklicne odre. Skrbna režija prof. Kolarja tega težko vprizorljivega dela nam je dala večino ostro izdelanih tipov, tudi plastično izdelane situacije, ki pa so često še vsled gladkoče teksta in neuglajenosti v skupnosti drobile harmonično celoto. Toda to ne manjša uspeha našega odra. Najbolje je bilo zadeto celotno dejanje v konferenčni sobi, končni prizor na vrtu in shod v gostilni. Učitelj Jerman (Kolar) kot značajnež in hkrati bojevit je ugajal, manj posrečen koncem kot resigniran žrtev. Priznanje gre odlični kreaciji župnika (Fugina). Izborno pogodeni živi tipi v igri in maski so bili nadučitelj (Zukovšek), Hvastja (Klavora) n Komar (Vajt) Kalander (Vreček) je bil potreben večje sile Tudi ostali so bili sorazmerno dobro slikane osebe, dasi več novincev. Izmed ženskih vlog je stopila v ospredje učiteljica Lojzka (Colnarjeva H.). Učiteljici (Kocmurjeva in Strgarjeva) dokaj zadeti, dasi premalo pointirani. Ostale so bile več ali manj naravne. Scenerija je ustvarila precej. Pred igro je g. Klavora predstavil občinstvu v toplih besedah Cankarja in dobro komentiral «Hlapce». Občinstvo, ki je v slavnostnem razpoloženju napolnilo dvorano, je delo sprejelo z dokaj razumevanjem in velikim aplavzom. Večer spada po svojem moralnem uspehu med najlepše uspehe našega odra. — Kl.

Iz Ptuja

j— *Odbor za vinsko razstavo* ima v soboto dne 18. decembra ob 14. uri glavno sejo, da dovrši vse priprave za obširno vinsko razstavo in vinski sejm mariborske oblasti v Ptuju, ki se bo vršil od 15. do 17. januarja. Razstava bo v Društvenem domu. Na sejo so povabljeni vsi srezki in oblastni kmetijski referenti, okrajni zastopi, mestna zastopstva kakor tudi vsi znani vinski strokovnjaki in vinski trgovci ter vinogradniki iz mariborske oblasti Seje se udeleži tudi protektor razstave g. veliki župan dr Pirkmajer.

j— *Vse vrste vina,* ki se pridelujejo v vinogradih na ozemlju mariborske oblasti bodo v Ptuju razstavljene ter nudene na prodaj. Ker je pričakovati veliko kupcev, se Ptuj resno pripravlja, da jih dostojno sprejme Cene vinu so danes od 7 do 10 Din za novo, za staro so malo višje, ako je blago dobro. Vinske kupčije se že sedaj dobro razvijajo. na vinskem sejmu, ki je prvi enake vrste v Ptuju, pa se bo gotovo sklenilo mnogo kupčij

j— *Radio v Ptuju* Dosedaj je prijavljenih 22 radio-aparatov v Ptuju Sedaj si ga inštalira kot dvajseti g primarij dr. Kühar v svojem stanovanju.

Iz Trbovelj

t— *Volitve v II. rudarsko skupino.* V nedeljo so se vršile volitve v II. rudarsko skupino. Skrutinij včeraj pozno popoldne še ni bil končan, kar je razumljivo, ker je v Trbovljah več tisoč volilcev in je treba natanko določiti skupno 72 zastopnikov. Druga rudarska skupina je del Rudarske zadruge, katere namen je pospeševati skupne koristi, posebno z osnovanjem koristnih zavodov, kakor z otročjimi zavarovalnicami otroškimi vrtci, šolami, konzumnimi prodajalnami, ter skrbeti, da dobe mladostni delavci potrebno strokovno izobrazbo. in končno posredovati za službe in delo, poravnavati nasprotja med delodajalci in delojemalci Važnosti pomena II skupine v nasprotju s prvo skupino. katero tvorijo posestniki rudnikov, so se trboveljski rudarji zavedali v polni meri, čeprav se je nedavno propagirala misel, da bi bilo najbolje, da se Rudarska zadruga razpusti in delokrog II. skupine prepusti Delavski zbornici v Ljubljani Sedaj, ko so končane volitve, se bo po preteku 15 dni, ki so namenjeni rekurzom proti volitvam, sestavil ožji odbor, sestoječ iz 5 odbornikov in 5 namestnikov Brezdvomno se bo za ta mesta vnel hud boj, ker so nastopali pri volitvah kandidati štirih skupin

t— *Odbita spomenica za povišanje mezd* Centralno ravnateljstvo TPD je zavrnilo spomenico socijalistične Unije slovenskih rudarjev, češ da je TPD zadela letos občutna gospodarska kriza, katere še ni prebolela. Produkcija je v primeri z lanskim letom za 130.000 ton maniša TPD izjavlja končno, da se ne more pogajati z Unijo slov rudarjev ker predstavlja minimalni del rudarskega delavstva, katerega edini legitimni zastopnik je II. rudarska skupina To stališče TPD je toliko bolj zanimivo, ker je prošnjo omenjene Unije toplo priporočila II. rudarska skupina, radi česar je nastala tudi naša pomota o akciji celokupnega rudarskega delavstva Tako je postalo zopet očitno, da ne priznava TPD nobene druge strokovne organizacije kakor samo II. skupino, o kateri se nam poroča, da bo po brezuspešnem poskusu Unije sedaj interveniral. sama.

t— *Seja občinskega starešinstva* se bo vršila danes ob 2. uri popoldne. Na dnevnem redu je obširen program za plenarno sejo občinskega zastopa, ki se bo vršila še pred Novim letom

Volkovi tuli'o

Gospodarstvo

Zborovanje o Obrtni banki SHS v Celju

Zaradi velike važnosti nove Obrtne banke kraljevine SHS, ki bo tekom prihodnjega leta začela poslovati, so obrtniške zadruge Celja in okolice sklicale shod v veliko dvorano Celjskega doma, da za to važno stanovsko ustanovo zainteresirajo vsakega posameznega obrtnika. Otvoril je zborovanje ob prav lepi udeležbi prvoboritelj štajerskih obrtnikov gosp. Ivan Rebek, ki je v kratkih obrisih obrazložil važnost banke za obrtništvo, se zahvalil navzočim za poset in posebej pozdravil tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani gosp. dr. Ivana Plessa, ki ga je poslala zbornica, da poda poročilo o novem zavodu.

V obsežnem referatu je nato gosp. dr. Iv. Pless predočil zborovalcem ogromen pomen, ki ga bo imela Obrtna banka SHS za naše obrtništvo. Ustanovitev te banke je začetek nove faze v razvoju našega obrtništva. Zahtevam slovenskega obrtništva po podružnicah v Sloveniji Narodna skupščina ni ugodila, vendar je to vprašanje sedaj krenilo na ugodnejšo pot, tako da smemo upati, da se bo obenem s centralo v Beogradu ustanovila tudi podružnica v Ljubljani. Poročevalec je nato pojasnil zakonska določila, po katerih bo banka uživala izredne predpravice pred drugimi denarnimi zavodi. Oproščena bo davkov, doklad in taks; država za svojo 40odstotno udeležbo pri glavnici ne bo dobivala dividende. Po zakonu morajo imeti samostojni obrtniki v upravi vedno **nadpolovično večino.** Vpisovanje delnic se bo zaključilo dne 15. januarja 1927. Po pravilih se vplača pri vpisu samo 20 odstotkov nominalne vrednosti in 5 Din za stroške na delnico, skupno torej 45 Din, ker je nominala 200 Din. Ostanek je plačati v enakih mesečnih obrokih do 31. marca 1929. S tem je omogočena udeležba pri banki tudi **najmanjšemu obrtniku.**

Poročevalec gosp. dr. Pless je govoril še o gospodarskem položaju obrtništva in ponovno povdarjal potrebo, da si vsak obrtnik zasigura udeležbo pri zavodu, ki mu bo v potrebi pomagal s cenenim kreditom.

Po poročilu, kateremu so zborovalci sledili z največjim zanimanjem, se je vršila debata, nakar je predsednik gosp Rebek dal na glasovanje resolucijo, ki naj se pošlje ustanovnemu odboru banke v Beogradu in v kateri se zahteva, da se obenem s centralo v Beogradu otvorijo tudi podružnica v Ljubljani in ekspoziture v mestih, ki bodo z vpisano glavnico omogočila vzdrževanje lastnih ekspozitur.

Ta shod je pokazal, da vlada med celjskim in okoliškim obrtništvom precej veliko zanimanje za stanovski denarni zavod, zaradi česar je pričakovati, da bo rezultat vpisovanja delnic zelo zadovoljiv.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (13. t. m.). Pšenica: baška, 2 vagona 292.50; banatska, Senta, 4 vagoni 290. Ječmen: baški, jari, 64—65 kg, 1.5 vagona 195. Turščica: sremska, 3 vagoni 135; sremska, maj, Indija, 5 vag. 150; baška, januar-februar-marc, 9 vagonov 145. Zdrob: baški, 1 vagon 365. Moka: baška, «6.5», 2 vagona 245; baška, ržena, 1 vagon 320. Tendenca nespremenjena.

= **Za dovoljenje bančnih tajnih reserv ia njihovo davčno oprostitev.** Zveza denarnih in zavarovalnih zavodov v Zagrebu je naslovila na finančnega ministra spomenico, v kateri najprej navaja, da je generalna direkcija neposrednih davkov odredila preiskavo proti nekemu zavodu na deželi zaradi prijave, da ima ta zavod tajne reserve za pokritje neizterljivih in dubioznih terjatev v znesku 300 tisoč dinarjev. Zveza smatra ustvaritev takih tajnih reserv ne samo za opravičeno, nego tudi za neobhodno potrebno zaradi omogočenja stalnosti v poslovanju in osiguranju proti eventualnim izgubam. Zlasti danes, v času vsesplošne gospodarske krize, je bolj kakor kdaj potrebno, da zavodi, predvsem manjši na deželi, stvorijo takšne tajne reserve za pokritje nenadnih izgub. Spomenica zaključuje na podlagi nadaljnjih izvajanj, da ustvarjanje tajnih reserv ni samo **po zakonu dovoljeno,** nego še več, da so namreč te **tajne reserve oproščene vsakega obdavčevanja,** kar je povsem opravičeno glede na važnost teh tajnih reserv.

= **Prekinjenje pogajanj za sklenitev trgovinske pogodbe s Francijo.** Te dni so se vrnili iz Pariza v Beograd še ostali člani naše delegacije, ki je vodila pogajanja za sklenitev trgovinskih pogodb med našo državo in Francijo ter Anglijo in Belgijo. S Francijo se ni mogel doseči popoln sporazum v posameznih vprašanjih in se bodo pogajanja nadaljevala brž čas šele pomladi prihodnjega leta.

= **Za uvoznike luksuznega blaga iz Francije.** Interesenti, ki uvažajo iz Francije blago, se opozarjajo, da se po tamkajšnjih predpisih za blago, ki je označeno kot luksuzno, plačuje davek na poslovni promet v znesku 12 odstotkov. Ti odstotki se znižajo na 3 v primeru, da se blago izvozi in da je kupec inozemski trgovec ali industrijec. Za dosego tega ugodnega davčnega ključa je inozemski kupec dolžan dati vsako leto francoskemu prodajalcu pismeno obvezo in izjavo, da bo vse blago, kupljeno tekom odnosnega leta, uporabil samo za svojo trgovino, in sicer za nadalino prodajo ali pa za predelavo. Ta izjava mora biti overjena od strani francoskega konzulata, pristojnega v kraju kupca v inozemstvu. Taksa za overovljenje te izjave znaša 24 zlatih frankov (1 zlati frank = 13 dinarjev). Po francoskih carinskih predpisih se razumevajo pod luksuznim blagom naslednji predmeti: fino galanterijsko blago, parfimerija, avtomobili (razen tovornih), radijski aparati in nekateri drugi predmeti.

= **Direktne zveze z Brazilijo za dobavljanje kave.** Tekom prihodnjega leta bo prišel v našo državo zastopnik državnega zavoda za kavo iz Brazilije in bo posetil vsa važnejša trgovinska središča ter se porazgovoril z interesenti o direktni nabavi kave iz Brazilije, da se tako izloči nepotrebno posredništvo, ki nas stane ogromne svote. Omenjeni zastopnik bo prinesel s seboj razne vrste kave, ki jih bo razstavil na zagrebškem pomladnem velesejmu.

= **Pred direktnim železniškim prometom z Grčijo.** Kakor je znano, se v naši državi za Grčijo ne morejo oddajati direktne železniške pošiljke, temveč se morajo pošiljke, namenjene v Grčijo, v Gjevgjeliji pretovoriti. Zaradi tega trajajo transporti za Grčijo dalje časa in so tudi prevozni stroški večji. Iz istega vzroka tudi varnost pošiljk ni zavidna. Koncem t. m. se bodo sestali v Beogradu naši in grški zastopniki, da se dogovore glede direktnega prometa med našo državo in Grčijo na podlagi mednarodnih tovornih listov.

= **Gospodarski stiki s Švedsko.** Naš generalni konzulat v Stockholmu je jugoslovenskim izvoznikom z vsemi informacijami o možnostih izvoza na Švedsko rade volje na razpolago. Švedska nudi ugodna tržišča za nekatere naše izvozne predmete in generalni konzulat ima na razpolago seznam solidnih švedskih tvrdk, ki bi naše blago uvažale. Kakor smo že pisali, bi se mogli v Švedski uspešno razpečavati konoplja, turščica, hmelj, suhe češplje in še nekateri drugi predmeti.

= **Direkten blagovni promet z Dansko in Skandinavijo.** V začetku t. m. je bil upostavljen direkten blagovni železniški promet med našo državo in Dansko, Norveško ter Švedsko v prevozu skozi Avstrijo, Madžarsko, Češkoslovaško in Nemčijo.

= **Načrt zakona o zavarovalnih družbah.** V ministrstvu trgovine in industrije se je obrazovala posebna komisija, ki bo zbrala ves potreben materijal in izdelala načrt zakona o zavarovalnih družbah, ki bi veljal za vso kraljevino.

= **V zadružni register** so se vpisale v Sloveniji naslednje zadruge: Kmečka hranilnica in posojilnica v Križevcih (Prekmurje), r. z. z n. z.; Lesna izvozna zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani; «Obrok», r. z z o. z. v Ljubljani (preskrbovanje raznih potrebščin in kreditov članom); Mlekarska zadruga Sv. Lovrenc na Dravskem polju, r. z. z o. z.; Mlekarska zadruga Sv. Rupert pri Št. Juriju ob južni želez., r. z. z o. z.; «Metalija», kovinarska industrija v Trbovljah, r. z. z o. z.; Kreditna zadruga za trgovino in obrt v Murski Soboti, r. z. z o. z.; Živinorejska zadruga za Slovenske gorice pri Sv Lenartu v Slov. goricah, r. z. z o. z. — Izbrisala se je Lončarska zadruga, r. z. z o. z. v likvidaciji v Komendi (likvidacija končana).

= **Monopolski dohodki v septembru t. l.** V septembru t. l. so znašali monopolski dohodki 224 milijonov dinarjev, dočim je po proračunu predvideno za en mesec le 200 milijonov dinarjev, kar znači, da je bil dosežen presežek v znesku 24 milijonov dinarjev. Od 1. aprila do 1. oktobra t. l., to je za prvih šest mesecev tekočega proračunskega leta, so dosegli monopolski dohodki 1283 milijonov dinarjev, a po proračunu je bilo predvideno 1212 milijonov dinarjev.

= **Vse male banke v Poljski se bodo zaprle.** Iz Varšave poročajo: Svoječasno je finančni minister Grabski dosegel uveljavljenje novega bančnega zakona, ki predpisuje kot najmanjšo bančno glavnico 1 milijon poljskih zlatnikov. Malim bankam se je dovolil rok za doprinos dokaza te glavnične višine do konca l. 1926. Banke, ki do konca l. 1926. ne bodo imele vsaj 1 milijon glavnice, bodo morale zapreti obrate. To določilo novega bančnega zakona zasleduje zmanjšanje števila bank (okrog 400), ki je za agrarno državo Poljsko znatno previsoko.

= **Povišanje potniške in blagovne železniške tarife na Poljskem.** S 1. t. m. je stopilo na Poljskem v veljavo povišanje potniške in blagovne železniške tarife, in sicer povprečno za 10 odstotkov. Kljub temu zaostajajo tarifne postavke še daleko pod postavkami sosednih držav.

Borze

13. decembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 78 — 71, Vojna škoda 340 — 0, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojnica 195 — 198, Ljubljanska kreditna 140 — 0, Merkantilna 95 — 95 (95), Prašteđiona 880 — 0, Kreditni zavod 170 — 180, Strojne 90 — 0, Trbovlje 320 — 0, Vevče 112 — 0, Stavbna 55 — 65, Šešir 104 — 0. — Blago: Zaključki: trami, merkantilni, od 16/21 — 6 m, 19/21 — 7 m, 19/24 — 6 m, fco vagon meja, 1 vagon 310 — 320 (310); trami merkantilni, 16/19, 16/21, 19/24, od 5.50, 6.50 in 7.50, fco vagon meja, 1 vagon 290 — 290 (290); hmeljevke, smrekove, od 6 — 9 m dolž., od 6 cm premera 1 m od spodnjega konca naprej, fco vagon naklad. postaja, 2 vagona 5 — 5 (5); drva bukova in cerova z do 15 % okroglic, fco vagon meja, 15 vagonov 23 — 23 (23); hrastovi železniški pragovi: 2.51 do 2.60 m, 14 × 24, fco vagon meja, 5 vagonov 59.60 — 59.60 (59.60). Drugače nespremenjeno.

ZAGREB. Malo več zaključkov v Jugo po 97 — 98. Prašteđiona dalje čvrsta pri zaključku 890. V industrijskih vrednotah zelo majhen promet. Vojna škoda čvrsta. Promptna se je trgovala po 343, kasa po 344. Denar za promptno je ostal pri 344, a blaga ni bilo pod 345. Agrarne in investicijsko nespremenjeni. — Italija je v Curihu zabeležila nadaljni močan porast in je dopoldne poskočila na 23.525, v Zagrebu se je trgovala po 259,5 do 261, kar pomeni prirastek za 15 točk napram njenemu tečaju proti koncu minulega tedna. Popoldne po borzi okrog poltretje ure se je iskala po 260. Promet v devizi na Italijo je bil zelo živahen. Pariz je bil tudi mednarodno čvrst in je v Zagrebu bil po 230 napram 223 v petek. Od drugih deviz je čvrstejša deviza na Švico ob zaključku 1096. Ostale devize nespremenjene. Skupni devizni promet 13 milijonov dinarjev. Notirale so devize: Amsterdam izplačilo 2266 — 2272, Dunaj izplačilo 798,5 — 801.5, Berlin izplačilo 1347.8 do 1350.8, Bruseli 789.5 — 792.5, Budimpešta 0.07945 — 0.07975, Italija izplačilo 259.63 do 261.63, London izplačilo 274.85 — 275.65, New York ček 56.533 — 56.753, Praga izplačilo 167.843 — 168.643, Švica izplačilo 1094.5 do 1097.5; valute: lire 254.5 — 256.5; efekti: bančni: Eskomptna 100 — 100.5, Kreditna Zagreb 102 — 105, Hipo 57.5 — 58.5 Jugo 97.5 — 99, Obrtna 49 — 50, Prašteđiona 887.5 — 892.5, Srpska 130 — 131. Ljubljanska kreditna zaključek 141, Narodna 4250 — 0; industrijski: Slavonija 32 — 32.5, Trbovlje 305 — 330, Vevče 110 — 0, Šećerana Osijek 430 — 440; državni: investicijsko 79 — 80, agrarne 46.5 — 47.25, Vojna škoda promptna 344 — 344.5, kasa 344 — 344.5, za december 344.5 — 345.5, za januar 346 — 348.

BEOGRAD. Devize: Dunaj 799.5—800, Berlin 1348 — 1348.5, Budimpešta 0,0796 do 0.07975, Bukarešta 28 — 28.75, Italija 247.5 do 256.75, London 275.2 — 275.25, New York 56.65 — 56.68, Pariz 228 — 228.5, Praga 168.2 — 168.25, Švica 1095 — 1095.75.

CURIH, Beograd 9.125, Berlin 123.0875, New York 517.625, London 25.1025, Pariz 20.77125, Milan 23.80, Praga 15.3375, Budimpešta 0.007250, Bukarešta 2.6125, Sofija 3.74, Dunaj 73.025, Varšava 57.10.

TRST. Devize: Beograd 38 — 39, Dunaj 305 — 320, Praga 64 — 65, Pariz 87.50 do 88.50, London 105 — 106, New York 21.75 do 22, Curih 415 — 425, Budimpešta 0.0300 do 0.0310, Bukarešta 10.50 — 11.50; valute: dinarji 37.75 — 39, dolarji 21.50 — 22.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.48—12.52, Berlin 168.42 — 168.92, Budimpešta 99.11 do 99.41, Bukarešta 3.59 — 3.61, London 34.3375 do 34.4375, Milan 32.59 — 32.69, New York 708 — 710.50, Pariz 28.42 — 28.52, Praga 20.9650 — 21.0450, Sofija 5.1050 — 5.1450, Varšava 78.45 — 78.95, Curih 136.75—137.25; valute: dinarji 12.4450 — 12.5050, dolarji 706.40 — 710.40.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.275, v Berlinu 7.4, v Londonu (popoldne) 275, v New Yorku (11. t. m. po borzi) 1.76 in tri četrtinke.

Na starost

nastopa potreba špecijalne skrbi kateri zahteva ravno rastoče oslabljenje organizma

OVOMALTINE

nudijo Vam zdravo jedilo, prosto od vsake lekarniške primesi nenavadno bogato vitamino, ker je sestavljeno iz najboljših naravnih hranilnih tvarin, v največji meri lahko prebavljivih.

„OVOMALTINE" rešuje vprašanje in skrb hranjenja tudi tistih, kateri težko prebavljajo navadno hrano ter im ne preprečuje in sploh ne otežava delovanje prebavnega aparata. Ena skodelica OVOMALTINE s svojo hranljivostjo je vredna kakor 12 skodelic mlehe, 7 skodelic kakava ali 3 jajc ter pri tem še veliko lankeša za prebavo.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni:

100 gr 18·50 Din, 250 gr 36·25 Din. 500 gr 63·25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list, od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna farmacevtskih in dijetetnih preparatov ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod — 13 decembra 1926 — Višina barometra ...

Kraj opazovanja	Čas	Barom.	Temper.	Vlaga %	Smer vetra in brzina v m	Jačina	Vrsta padavine	
Ljubljana (dvorec)	7.	774·4	—1·8	99	WNW 0.5	10	megla	od megle 0.2
	14.	774·2	—1·7	00	W 0.5	10	megla	
	21	771·7	—0·8	96	W 0.5	10	megla	
Maribor	8.	770·9	—1·6	99	NE 0.5	10	megla	
Zagreb	8.	77[illegible]·2	1·[illegible]	8	NW 9	0		
Beograd	8.	772·7	1·0	94	mirno	10	megla	
Sarajevo	8.	772·8	6·0	92	mirno	9		
Skoplje	8.	773·4	1·0	96	mirno	6		
Dubrovnik	7.	770·7	9·0	48	N 1.5	0		
Split	7.	771·1	7·0	76	NNE 3	0	morje lahko	
Praha	7.	770·6	3·0	—	WSW 3	10		

Solnce vzhaja ob 7·30 zahaja ob 16·18 luna vzhaja ob 13·17 zahaja ob 00·21

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 0·2 **najnižja** —2·2 **C.**

Povprečni barometer je danes v Ljubljani niži za 4·[illegible] mm kot **včeraj.**

Dunajska vremenska napoved za torek: Jasno, zjutraj megla in v dolinah slana. Na višinah toplo.

Tržaška vremenska napoved za torek: Lahki vetrovi z raznih strani. Nebo spremenljivo, večinoma megleno. Temperatura od 5 do 7°. Morje mirno.

Iz življenja in sveta

Volkovi tuljo

Letošnja razdelitev Noblovih nagrad

V petek zvečer so se v Stockholmu razdelile letošnje Noblove nagrade, izvzemši one za mir, o katerih smo poročali v sobotni številki. Že 25 let uživa svet sadove te institucije, ki je prišla radi velikih davkov zadnje čase v neprijeten položaj, da mora večkrat združevati po dve ali celo tri nagrade v eno.

Svečanost je otvoril predsednik Noblovega zavoda prof. Schück s pozdravnim nagovorom, v katerem ni mogel prezreti davčnega bremena, ki tlači ustanovo. Na Švedskem so namreč davki tako visoki, da gre polovico zneska Noblovega fonda v državno blagajno. To je pač urejeno tako radi tega, da se denar ne razumeta in da ne pobere vsega inozemstvo. Švedska si hoče del kapitala pridržati sama.

Letošnji odlikovanci so bili povečini osebno navzoči in so prejeli diplomo iz rok švedskega kralja. To so bili odlikovanci Franck, Hertz, Porrin, Zsigmondy in Svedberg, dočim se je Shaw odtegnil ter izostal s slavnosti.

Ker je vsak prejemnik Noblove nagrade dolžan imeti predavanje iz stroke, za katero je prejel denar, bodo nagrajenci opravili to dolžnost prihodnje dni, potem pa zapustijo Švedsko s polnimi mošnjami cekinov.

Snažna gospodinja
čisti in polira svoje pohištvo, usnjen garnituro, steklo, sploh vse emaljirane in politrane predmete s
„FURMOTO“.

Edino dete

Po jako prosvetljenih državah se je močno ukoreninila navada, da štorklja samo enkrat nosi v hišo. Celo na kmetih v Prekmurju se baje goji sistem z enim samim potomcem, da ostane posestvo neokrnjeno, ker bi se po tamkajšnjem dednem pravu sicer moralo enakomerno razkosati na vse dediče. Vzgojeslovci pa opozarjajo na opasni sestav edinega otroka. Posamezne otroke je prvič zelo težko vzgajati. Doma občuje edinec ali edinka samo z odraslim. Starši posvečajo detetu več pažnje, nego mu pritiče po prirodi. Tudi večji delež čemernosti odleti na takega osamljenčka nego v številni rodbini. Preveč nežnosti, preveč bojazni pred tisočerimi nevarnostmi, katerim je izpostavljeno mlado bitje. Po mestih obstoje skupne šole, kakršne je zamislil Montessori, celo za najmlajšo dečad, ali roditelji so v strahu za ljubljenčka, da se ne bi nalezel v druščini svoje vrste običajnih detinskih bolezni.

Pa še neko zlo se rado vtihotapi v obitelji z enim sinom. Običajno umrje oče pred materjo. Vdova se večinoma ne poroči več, ako tudi je še čvrsta. Ostane rajši vsa svojemu malemu, ta pa naj povsem nenaravno nadomešča vse njene želje. Starejše vdove zahtevajo od odraslega edinca, da po moževi smrti vztraja še naprej z njimi v skupnem gospodinjstvu. Tako se 30 do 40-letni moški, «vzorni sinovi», prepogostokrat ne oženijo. Kajti sebične matere grozijo neredkokdaj, da se vržejo skozi okno, če bi jih sin pustil na cedilu. Rahločutne žene takih pretenj ne izrekajo, ali sinovi so v desetletjih prikovani na mater, tako da marsikako dekle ostane brez moža. Take družine se silno množe po večjih središčih: zdi se, kakor da je priroda izumila to zvito sredstvo, da iztrebi opešane rodovine. Saj je v naravi vse polno sličnih mehanizmov.

Živčni zdravniki služijo pri takih gospodinjstvih. Takšni možje pač niso srečni in sposobni za življensko borbo. Često zapadajo v turobnost. Psihoanalitiki skušajo v posameznih primerih ovladati položaj. Ali težko jim uspe, da bi spravili zavoženo življenje v pravi tir, ako jim vsa družba ne pomaga. Razmerje «vdova in odrasli sin», pravijo lečniki, bi se moralo smatrati za družabno nepristojno. Morda se vidi okrutno, grajati dve brezhibni bitji, ki sta kot žrtvi priklenjeni drugo na drugo, toda občа blaginja zahteva takšno operacijo. Najboljši bi bil povratek k mnogogiavi rodovini. Če to ne gre, naj se otroci edinci vzgajajo skupno z drugo deco. Vsekakor pa naj se ločijo otroci od roditeljev, kadar si znajo služiti kruh. Ako bi bilo tudi to težavno, naj se mladina zgodaj ženi. Ako si sam oče, laglje prestaneš biti večni otrok.

Gospa Kolontajeva
bivša zastopnica ruske vlade v Stockholmu, je imenovana za poslanko v Mehiki, kamor prispe te dni.

Polarna noč v Parizu

Pred par dnevi je nudil Pariz, ki leži na kontinentu in tostran Rokavskega preliva, sliko pravcate londonske noči. Ob desetih zjutraj je nastala v mestu debela megla, ki je zavila mesto v gosto temo. V par urah so zadobile ulice izraz zimske noči. Bulvarji in ulice so bili v popolni temi. Stvar je bila tem hujša, ker je odpovedala tudi elektrika in ni bilo mogoče dobiti razsvetljave. Po hišah so prižigali svetilke in sveče. Trgovci s stearinom in petrolejem so imeli dober dan kakor že dolgo ne. Prodali so topot v par urah več kakor drugače v par mesecih.

Kajpada je bila megla Parižanom zelo neprijetna. Promet je obtičal. Vozila niso mogla nikamor, ne naprej, ne nazaj. Avtomobili so se pomikali naprej le korakoma. Radi elektrike, ki ni funkcijonirala, je bila okolica Seine v popolni temi. V bankah in velikih prodajalnah se je lotila uradnikov in drugega osobja velika panika; razbojniki so imeli pot odprto na vse strani in so priložnosti tudi izkoristili kolikor se je dalo.

Borzni trg so radi omogočenja prometa peščev in vozil razsvetljevali z reflektorji. Naval občinstva pred borzno palačo je bil tako velik, da je moral delati red poseben oddelek policije. Vse je namreč drlo k deskam za tečaje. V akcijo je morala stopiti celo požarna bramba, ki je križarila po trgu z barvasto lučjo.

Kakor javljajo meteorološke opazovalnice, stoji med Vogezi in med Kanalom že več dni gosta in neprozorna megla. Smatrajo jo za tako opasno, da so ustavili vso letalsko službo nad Francijo in Angleško.

Mussolini ni psovka

Tudi v Belgiji ni javno mnenje nič kaj naklonjeno Mussoliniju. Nedavno je sodišče v Bruslju vodilo zanimivo razpravo na tožbo nekega hišnega posestnika, kateremu je najemnik v sveti jezi zabrusil v obraz: «Ti diktator, Mussolini!» Gospod hišni posestnik se je čutil bridko užaljenega in je najemnika tožil radi psovke.

Najemnik je bil obsojen, pa se je pritožil in se te dni pred prizivnim sodiščem spretno zagovorjal, da je titulacija Mussolini sicer res bila izrečena v jezi, da pa nikakor ne more biti smatrana za psovko, marveč za ljubeznjivost, ker bi sicer spričo velike občutljivosti italijanskega vojvode lahko za belgijsko državo nastopile neprijetne diplomatične posledice.

Gospodje sodniki prizivnega sodišča so se počehljali za ušesi, se globoko zamislili ter končno ugotovili, da beseda «Mussolini» zares ni psovka in torej v Belgiji lahko odslej vsakega ozmerjaš za Mussolinija. Sicer pa ne ime, marveč slaba dejanja zaslužijo obsojanje.

× *Požar v milanskem založništvu Treves.* V milanskem založništvu Treves je koncem prošlega tedna izbruhnil ogenj, ki je napravil ogromno škodo. Zgorelo je nad dva miljona knjig. Založba je oškodovana za štiri miljone lir.

× *Splošna stavka v nemški čevljarski industriji.* Nemški čevljarski industriji preti splošna stavka. Povod temu je dala neka tovarna za čevlje v Offenbachu, ki ni hotela obnoviti z delavstvom pogodbe. Delavcem so se pridružili doslej delavci v Kölnu in Mainzu, pričakovati pa je, da bo stavka imela še večje posledice in da se bo razširila na celo državo.

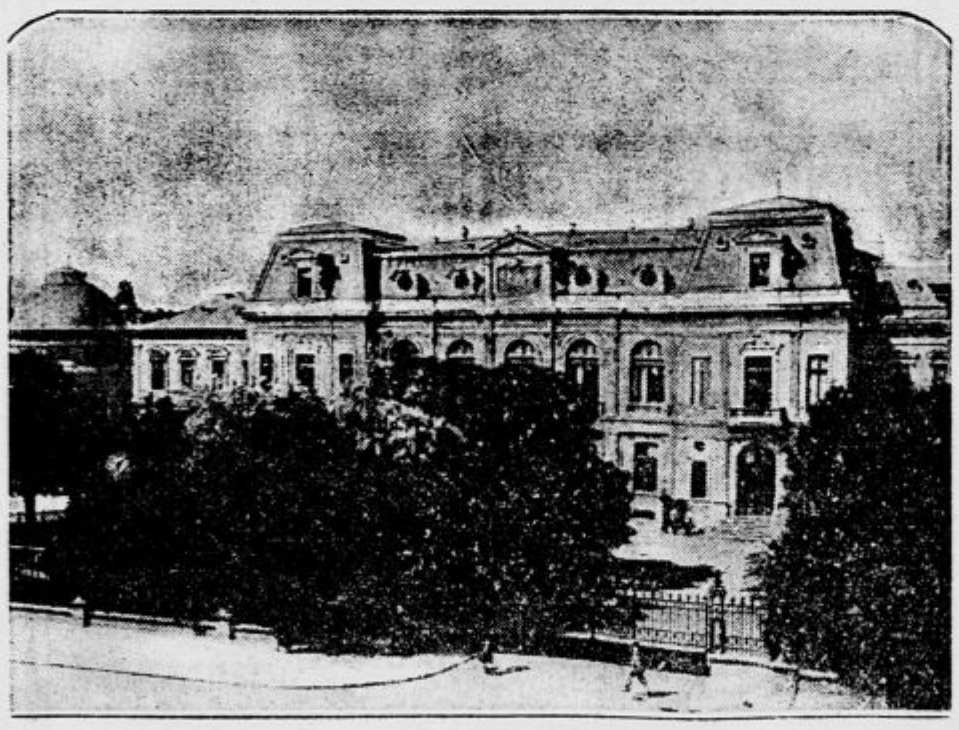

Rumunska kraljevska palača v Bukarešti,
ki jo je pred dnevi požar težko poškodoval.

Popolnoma novo!
Prvič v Ljubljani!!!
Veselo in zabavno!
Prekrasna veseloigra:
Gospodična-Gospod
V glavnih vlogah naša ljubljena znanca:
HARRY LIEDTKE
in
OSSI OSWALDA

V tem filmu, ki je bil šele pred mesecem dovršen, nudita oba igralca, *Liedtke in Oswalda*, toliko zabave in zdravega humorja, kakor še v nobenem filmu. Poglejte si originalne fotose v naših izložbah.
Predstave ob 4., pol 8. in 9. uri. Predprodaja vstopnic od 11. do pol 1.
Elitni Kino Matica v Ljubljani. Telefon 124.
Najudobnejši kino v sredini mesta.

Porote

Nezvesta dekla

Maribor, 13. decembra

V Svetincih je služila že 15 let pri posestniku Francu Rajšku dekla Magdalena Vuzem. Gospodar ji je popolnoma zaupal. Naenkrat pa je Magdaleni odpovedal čut poštenja in zahotelo se ji je gospodarjevega denarja, ki je bil shranjen v omari. Čeprav je imela večkrat priložnost, pa Magdalena vendar ni upala sama krasti. Nagovorila je svojega ljubčka, želarskega sina Antona Kocmuta iz Janževskega vrha, naj ji pomaga ukrasti denar. Dogovorjeno, storjeno. Magdalena je naročila ljubčku, naj se skrije v gospodarjev svinjski hlev in tam čaka tako dolgo, da se bo ona na glas zadrla na konje. To bo značilo, da gospodarja ni v hiši. Magdalena je zakričala na konje, v svinjskem hlevu skriti junak se je splazil v kuhinjo, odtam v sobo in pobral iz zaklenjenih omar 11.300 Din in samokres, Magdalena sama pa je še pobasala ostalih 7.000 Din tako, da sta olajšala gospodarja za 18.300 Din. Oba obtožena sta tatvino soglasno priznala pred prekskovalnim sodnikom.

Razprava je bila v svrho zaslišanja nadaljnih prič preložena.

Prefrigani Jožef Kuzman

Maribor, 13. decembra

31letni pekovski pomočnik Jožef Kuzman, nestalnega bivališča, je bil obtožen, da je oktobra 1922 v Framu, kjer je bil zaposlen pri peku Böhmu, poneveril od Josipine Pohar zaupanih mu 12.500 Din. Denar mu je Josipina Pohar izročila, da ga nese Francu Štiblecu v Maribor. Namesto k Štiblecu pa je krenil Kuzman v Vetrinjsko ulico, kjer so nizke gostilne s prenočišči za dvomljive device. Tam je našel takoj primerno družbo Franca Pavla, Elzo Božičevo in P. Sagajevo. S temi so popivali po mestu in si zvečer najeli pri »Zlatem konju« sobo in tam prenočili. Pavla in Elza sta zgodaj zjutraj vstali in se pravočasno umaknili policijski kontroli. Tudi Kuzman je kmalu nato vstal in odšel na policijo, kateri je radi lepšega poveđal, da mu je baje v sladkem prenočišču izginil denar, katerega si je skril pod umivalno mizo. V Fram se Kuzman ni več povrnil, ampak je izginil neznanokam. Odšel je po svetu in policija ga kljub svoji znani praksi ni mogla izslediti. Šele 21. oktobra 1926 ga je kriminalna evidenca naenkrat zopet izsledila na jugu države, v Bakru, kjer je grozil z nožem Zofiji in Josipini Mlakarjevi, katerima ni hotel plačati zapitka za jedila in pijačo. Policija ga je aretirala, izročila kotarskemu sudu v Bakru, ta pa mariborskemu sodišču, ki je Kuzmana obtožilo hudodelstva poneverbe in javnega nasilstva. Kuzman seveda taji krivdo na poneverbi.

Kuzman je bil obsojen na 16 mesecev ječe.

Celje, 13. decembra

Dva uboja radi alkohola

Z današnjim dnem je otvoril predsednik okrožnega sodišča g. dvor. svetnik dr. Kotnik zimsko zasedanje celjske porote. Votanta sta bila dss. dr. Konda in okrajni sodnik dr. Lenart. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Likar. Prvi se je moral zagovarjati rudar Franc Krajšek radi uboja. Dogodek se je odigral sledeče:

Dne 18. septembra 1926 sta se nahajala med več gosti v vinski kleti Gvidona Počivaška v Trbovljah tudi 30letni rudar Fr. Krajšek, ki je sedel danes na zatožni klopi, in rudar Ivan Martinčič. Že v gostilni sta se začela prerekati. Ko sta po policijski uri zapustila vinsko klet, sta se pred hišo resno spoprijela. Pri tem je obdolženi Krajšek Martinčiča večkrat sunil z nožem ter mu poleg drugih lažjih poškodb po zdravniškem izvidu prizadejal preko ustnice tako težko telesno poškodbo, da je nastopila vsled tega smrt. Prerezal mu je do kosti mišičevje ter poškodoval veliko žilo.

Obdolženec je dejanje sicer priznal, zagovarja pa se s tem, da ga je na prostem Martinčič napadel, ga vrgel na tla in se vsedel na njega. Ker ga kljub pozivu ni hotel izpustiti, je vzel svoj nož iz žepa in Martinčiča večkrat »vrezal«. Po pričah pa je dokazano, da je obdolženec prihitel za Martinčičem na dvorišče in tudi prvi skočil na njega. Pozneje je obdolženec res ležal pod Martinčičem.

Porotniki so vprašanje glede uboja soglasno potrdili, nakar je bil obtoženi Krajšek obsojen na 3 leta ječe.

•

Kot drugi se je zagovarjal pred celjsko poroto zaradi uboja 25letni Jurij Pižeta, krojaški pomočnik iz Slovenjgradca. Obdolženec je bil v noči od 21. na 22. avg. t. l. v večji družbi fantov v neki gostilni v Slovenjgradcu. Po izpovedbi gostilničarke so fantje zapustili gostilno med 1. in 2. uro. Na cesti je obdolženec po kratkem prerekanju sunil Antona Rojca z nožem v hrbet, vsled česar je poškodovani kmalu nato umrl v slovenjgraški bolnici, kamor so ga zanesli fantje. Obdolženi Pižeta se je zagovarjal s popolno pijanostjo. Spominja se sicer, da je Rojca sunil z nožem, zakaj pa je to storil, ne ve več, ker je bil baje ž njim vedno dober prijatelj. Po izpovedbah prič je dokazano, da je bil obdolženec le nekoliko vinjen, dočim je bil ubiti Rojc med gosti mnogo bolj siten. Neka priča je tudi izpovedala, da je Pižeta po svojem dejanju izustil besede: »Zdaj si jih dobil,« nakar je zbežal.

Vprašanje glede hudodelstva uboja so porotniki soglasno potrdil, dodatno vprašanje, ali je dejanje zakrivil v popolni pijanosti, pa soglasno zanikali, nakar je porotno sodišče obsodilo Pižeto na 2 leti ječe. Obtoženca je zagovarjal odvetnik dr. Milko Hrašovec.

Dopisi

ROGAŠKA SLATINA. Sokolsko društvo v Rogaški Slatini proslavi kraljev rojstni dan dne 17. t. m. v prostorih hotela »Solnce« ob 8. zvečer s sodelovanjem društvenega orkestra in kvarteta.

LJUTOMER. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Ljutomeru za srez Ljutomer priredi v sredo, dne 15. decembra v gostilni g. Jul. Strasserja v Ljutomeru obrtni sestanek, na katerem se bo razpravljalo o zelo važnih obrtno-gospodarskih zadevah. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo predsedstva 2. Referat v delavskem zavarovanju. 3. Referat državne obrtne banke. 4. Obrtniška samopomoč za mariborsko oblast. 5. Prijava za obrtno-knjigovodstveni tečaj, ki se ima vršiti meseca januarja 1927. 6. Raznoterosti.

BOHINJSKA BISTRICA. Tukajšnje sokolsko društvo je proslavilo praznik ujedinjenja kot pravi sokolski praznik na zelo slavnosten način. Občinstvo je prostrano dvorano popolnoma napolnilo. Slavnost je otvoril br. dr. Kuščer z govorom o pomenu ujedinjenja. Za svoja izvajanja je žel burno odobravanje. Nato je pevski zbor pod veščim vodstvom br. Požarja zapel državno himno, katero je občinstvo stoje poslušalo. Sledilo je še več pevskih točk, solo-spevov in deklamacij. Vse pa je presenetila telovadna akademija. Proste vaje članov in članic, kakor tudi orodna telovadba je bila skoraj brezhibna. Vse je bilo jako strumno izvajano. Naš Sokol je podal dokaz, da se zaveda v polni meri svojega poslanstva. K zaključku nam je br. Požar s svojim zborom zapel še nekaj narodnih. Tudi on je pokazal, kaj se da v kratkem času doseči z vztrajnostjo in dobro voljo. Hvaležno občinstvo mu ni štedilo z ovacijami.

Odol je pionir znanosti! Odol je kulturno delo! Po današnjem stanju znanosti je Odol dokazljivo najboljše sredstvo za nego zob in ust

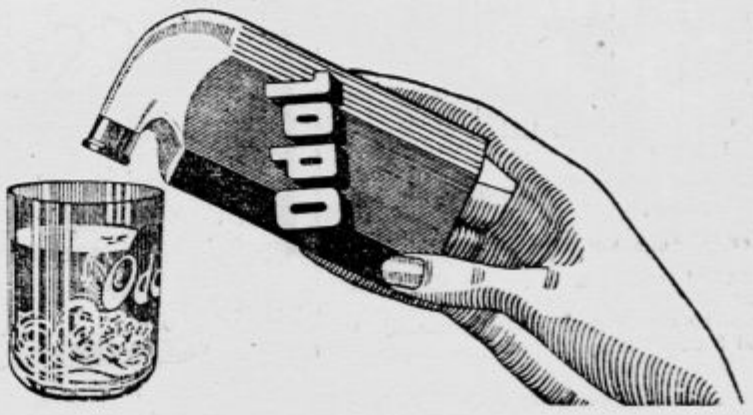

Vsled popolne opustitve trgovine

se Vam nudi edina prilika, da si krijete svoje oblačilne potrebščine za Božič po izredno nizkih cenah, ki so znižane pod nabavno ceno. Bogata izbera še vedno na razpolago, dobrim kupcem tudi na obroke. Ne zamudite prilike in oglejte si bogato zalogo takoj. **O. Bernatović, Mestni trg.**

Radio potrebščine v največji izbiri ima stalno v zalogi **FRANC ŠAR, Ljubljana** Cankarjevo nabrežje 5. Telef. 407 Cene znatno znižane! Zahtevajte cenike!

Sport

Sportna predavanja SK Jadrana

SK Jadran je sklenil, da priredi v zimskem času več sportnih predavanj. Je to brez dvoma nov, in sicer uspešen način sportne propagande, ki bo gotovo vzbudilo med našim sportnim občinstvom mnogo zanimanja.

Prvo predavanje se je vršilo v soboto zvečer v salonu pri «Mraku». Predaval je predsednik kluba dr. Šarabon o zgodovini sporta. Predavatelj je posegel nazaj v šele porajajoče se človeštvo, kjer se je rodil začetek sporta v boju za življenski obstanek. Prešel je k prvemu narodu starega veka, Grkom, ki so sistematično gojili sport v olimpijskih igrah. To je podrobneje opisal v ozirom na začetek, discipline v katerih se je tekmovalo, način tekmovanja oziroma trening tekmovalcev. Omenjal je srednji vek, kjer razen v viteških turnirjih ni sledu o sportu in prešel h Angliji, matici, sedanjega ves svet osvajajočega sporta. Očrtal je priprave in ustanovitelja prve moderne olimpijade, ki se je vršila v Atenah. Primerjal je rezultate te prve in zadnje pariške olimpijade v letu 1924. Razpravljal je podrobneje o boksu, o težki atletiki ter je s pozivom na čimvečjo udejstvovanje v sportu, ne da bi moral vsak dosegati oziroma postavljati nove rekorde, nego z ozirom na zdravje, na moč telesa in posredno na moč duše, prisotne sportnike, ker s tem bodo koristili ne samo sebi nego celemu narodu, zaključil predavanje.

Predavanju je prisostvovalo nad petdeset sportnikov večina ožjih klubskih članov, prisotni pa so bili tudi člani nekaterih ostalih ljubljanskih klubov, katerih število pa bi moralo biti veliko večje. Prisotni so z velikim zanimanjem sledili predavatelju, ki je v poljudnem, vsakomur razumljivem štilu prednašal svoj referat, in mu z živahnim aklamiranjem izrekli svojo zahvalo.

Drugo se vrši v Akademskem domu 18. t. m. specijalno o težki atletiki z nazornim kazanjem na orodju t. j. dviganje bremen i. dr. Tretje se vrši v početku januarja s skioptičnimi slikami in še dva o nogometnem sportu.

Nedeljske nogometne tekme

LJUBLJANA: Obe napovedani tekmi sta bili radi goste megle odpovedani.

MARIBOR: ISSK Maribor : SD Rapid 3 : 3. Kot zaključek jesenske nogometne sezone sta mariborska kluba Maribor in Rapid priredila v nedeljo prijateljsko tekmo, ki je vzbudila med občinstvom velik interes. Kljub dokaj velikemu mrazu je nad tisoč oseb prisostvovalo napeti tekmi, ki je s 3 : 3 ostala neodločena. Maribor je nastopil s štirimi rezervami, Rapidovo moštvo pa je bilo ojačeno po treh igračih Merkurja in enega igrača Ptuja. Da je Rapid dosegel neodločen rezultat je brezdvomno zasluga izbornega vratarja Rapida Tschertscheja, ki je obranil skoraj vse napade Maribora. Maribor, ki je predvedel lepo kombinacijsko igro, je bil v stalni premoči. Slabo je sodil g. Radolič.

CERKNICA: SK Slivnica rez. : SK Javornik : ROSK Rakek komb. 3 : 3 (1 : 1). Zanimiva trening tekma.

ZAGREB: Prijateljski: Gradjanski : Croatia 7 : 0 (2 : 0), Hašk : Derby 3 : 0 (2 : 0).

DUNAJ BAC : Rudolfshügel 5 : 1 (2 : 1), Hakoah : WAC 5 : 2 (1 : 0), Admira : FAC 4 : 2 (2 : 2), Wacker : Slovan 2 : 1 (1 : 0). Z zmago nad Rudolfshügelom si je BAC s 17 točkami zasigural prvenstvo v jesenski sezoni. Sledijo mu Rapid in Admira s 15, Simmering s 14, FAC s 13, Vienna, Austria in Hakoah z 12, Wacker z 11, Sportklub s 6, Slovan s 5 in WAC in Rudolfshügel s 4 točkami. Prijateljski: Rapid : Austria 3 : 3 (2 : 2), Sportklub : Simmering 3 : 3 (1 : 1).

PRAGA: Slavija : Vienna (Dunaj) 2 : 1 (0 : 0), Sparta : Viktorija Žižkov 3 : 1 (0 : 0), DFC : Meteor VIII. 6 : 1 (3 : 0), ČAFK : Liben 7 : 4 (3:3)

TOPLICE: Teplitzer FC. : Kladno 8 : 3 (3 : 1).

MONAKOVO: Proti vsakemu pričakovanju je reprezentanca Švice porazila nemško reprezentanco s 3 : 2 (2 : 1). Poraz Nemčije se pripisuje v prvi vrsti sestavi nemškega moštva. Nemški nogometni savez je postavil preveč neizkušenih igračev, dočim je rutinirane igrače prezrl. Švicarsko moštvo je zmagalo v prvi vrsti radi svoje hitrosti.

Službeno iz LNP. Seja upravnega odbora se vrši danes v torek ob 20. v damskem salonu kavarne «Emona». Tajnik I.

Redni občni zbor SK Ilirije se vrši jutri, v sredo ob pol 20. v verandi kolodvorske restavracije na glavnem kolodvoru. V slučaju nesklepčnosti ob napovedani uri se otvori občni zbor ob 20. ne glede na število prisotnih. Dnevni red običajni. Članstvo se naproša za čim številnejšo udeležbo. — Odbor.

SK Jadran. Danes ob 20. uri pri Mraku seja finančno-prireditvenega odbora.

Nov odbor ASK Primorje. V nedeljo se je vršil letošnji občni zbor ASK Primorja, na katerem je bil izvoljen sledeči novi odbor za leto 1927: predsednik veletrgovec Hedžet, I. podpredsednik načelnik Sancin, II. podpredsednik ravn. Kuštrin, III. podpredsednik ravn. Polič, I. tajnik Lavoslav Slamič, II. tajnik stud. iur. Ček, blagajnik ravn. Šetina, odborniki prof. dr. Pretnar, dr. Bajič, Peterca, dr. Košiša, inž. Debelak, inž. Fink, Peter Birsa in kand. iur. Šketl. Načelnik nogometne sekcije: Buljević, plavalne sekcije Ludvik F., kolesarske Brumat, hazenske Vončina, lahkoatletične Rybař, veseličnega odbora S. Sancin, finančnega odbora dr. Birsa, revizorji Zajc, D. Sancin, Ludvik G., razsodišče dr. Lučovnik in dr. Marušič.

IV. sportni karneval se vrši tudi prihodnje leto kot običajno v Narodnem domu in sicer dne 5. februarja 1927., na kar p. n. javnost in društva že danes opozarjamo.

SK Radeče priredi 15. t. m. ob 20. uri plesne vaje v hotelu Jadran.

ASK Primorje (Veselični odsek). Obvezni sestanek v kavarni «Emona», v torek 14. t. m. ob 20., in sicer sledečih članov: Ing. Fink, Ludvik Ferči, Klemenčič, Volčič, Baltič, Dougan, Korošec, Medved Mimi, Vončina Moro, Vidic. Vsakdo naj prinese seboj peresnik.

Sedež Jugoslovenskega plivačkega saveza je bil na nedeljski glavni skupščini prenešen iz Zagreba v Beograd. Skupščina je potekla do volitve novega odbora docela mirno. Pred volitvami pa so stavili beograjski delegati nujen predlog, da se Savez prenese iz Zagreba v Beograd. Temu predlogu je sledila večurna debata. Za predlog so glasovali beograjski somborski in dubrovniški klubi, skupno 14 glasov, proti pa splitski, zagrebški in ljubljansko Primorje. Da se Savez prenese v Split je glasovalo 5 klubov, 6 klubov pa se je vzdržalo glasovanja. Kot predsednik nove uprave je bil izvoljen pomočnik direktorja rečne plovbe v Beogradu g. Jevrem Popović. Na predlog sušaških klubov se je sklenilo, da se vrši državno prvenstvo za leto 1927 v Zagrebu, in sicer v bazenu Zagrebškega plivačkega kluba, ki se bo gradil spomladi.

Izjava

Podpisani Vladimir Cepuder, kaplan v Žetalah, preklicujem žalitve, ki sem jih izrekel dne 14. novembra 1926. proti orožniškemu narednika v Žetalah o gg. Martinu Sotešku, šolskemu upravitelju, Francu Svenšku, trgovcu in Juriju Jeriču, poštarju vsi v Žetalah in se jim zahvaljujem, da so odstopili od zasebne obtožbe.

Rogatec, dne 11. decembra 1926.

1569 V. Cepuder, kaplan.

Volkovi tulijo

Načrt

žrebanja dobitkov srečk državne razredne loterije 13. kola.

II. razred.

ŽREBANJE 7. februarja 1927.

Srečke, ki veljajo vedno le za en razred, bo treba do 1. februarja 1927 obnoviti in vplačati za celo srečko.

cela srečka Din 100·—
polovica srečke „ 50·—
četrtina „ „ 25·—

sicer bodo prodane drugim reflektantom.

Največji dobitek v najsrečnejšem slučaju dinarjev **560.000**

Dobitki		Dinarjev v sr bru	
2	premiji po	200.000	400.000
2	„	80.000	160.000
2	„	60.000	120.000
2	„	40.000	80.000
2	„	30.000	60.000
2	„	20.000	40.000
4	premije po	10.000	40.000
6	premij po	8.000	48.000
10	„	3.000	30 000
70	„	1.000	70 000
2400	„	300	720.000
2500	Dinarjev		1,768.000

Srečke za Ljubljano in ostalo Slovenijo se morejo naročiti pri: **Zadružni hranilnici r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 19** ali pa v oglasnem oddelku »JUTRA« v Prešernovi ulici.

MARIJA KNETOVA: **Večerna pisma** Broširano Din 16·-, platno Din 26·— Naroča se pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani,** Prešernova ulica 54

VEPROVAČKI SIR za prikusko priporoča **Mlekarna Gros Veprovac (Bačka).** Filiala: NOVISIVAC.

Žrebanje v teku 2—3 mesecev državnih papirjev, pri katerih razpečavanju zaslužite 2000 Din mesečno. Ponudbe pod «15.000» na Publicitas, d. d. v Zagrebu, Gundulićeva 11.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 19·—

Obrt

Avtomobile vsakovrstne in motorna kolesa popravlja najbolje, najhitreje in najceneje Florjančič, Karlovška cesta 22.

ŠTAMPILJE pečate etikete, graverstvo SITAR & SVETEK LJUBLJANA Sv. Petra cesta 13

Galoše popravlja parna vulkanizacija P. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 270

Ivan Magdič, krojač Ljubljana, Gledališka ul. 7 se priporoča za jesensko sezono. 34931

Za Vojvodino prevzame dobro vpeljan potnik še nekaj predmetov. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Agil». 36737

Trgovino dobro vpeljano, oddam v najem v ljubljanski okolici, proti primerni kaviciji. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Trgovina 105» 36719

Posestvo na Savi pri Jesenicah, 5 minut od tovarne, z dobro idočo gostilno, lepi prostori, pripravni tudi še za drugo obrt, takoj poceni naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36728

Gdč. šivilja ki se je zglasila 22. nov. v Gosposki ulici štev. 4/II (Dežman), se prosi, da se zglasi istotam. 36654

Službe dobe

Stalno službo dobi kavcije zmožna, zanesljiva in poštena starejša gospodična ali gospa stara nad 30 let. Ponudbe pod «Poštena 20» na ogl. oddelek «Jutra». 36672

Čevljarskega vajenca sprejmem z vso oskrbo v hiši, proti malemu plačilu za eno leto. Ivan Erman, čevljarski mojster v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1. 36653

Električna zadruga v Zagorju ob Savi razpisuje **mesto obratovodje** (monterja) s potrebno tehnično naobrazbo, samostojnega v vsaki inštalaciji in montaži, vestnega in zanesljivega ter sposobnega voditi mesečne račune in zalogo elektro-materijala. — Plača po dogovoru, prosto stanovanje in razsvetljava. Prošnje je vložiti do 20. decembra t. l. — Nastop službe 10. januarja. Namestitvena pogodba je vezana s kavcijo 5000 Din. 36613

Dame in gospode za obisk privatnih strank v Ljubljani in okolici, sprejmemo pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Postranski zaslužek». 36612

Urar. pomočnika prvovrstnega, sprejmem takoj proti dobri plači in z vso oskrbo — v zasedenem ozemlju. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36572

Puškarja sposobnega in solidnega, ki zna izvrševati vsa popravila in montirati puškino obleso ter daljnogleda, takoj sprejmem. Ponudbe na oglasni zavod Kovačič, Maribor. 36569

Pletiljo dobro izurjeno v vseh delih, iščem za takoj. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe pod «Nujno 68» na oglasni oddelek «Jutra». 36568

Služinčad kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje službo v Beogradu ako se zglase v birou Ekonomija, Beograd, Vasina 11 36416

Zastopnike (ce) išče zavarovalna družba pod ugodnimi pogoji — za Ljubljano. — Pripravno za vsakogar. — Ponudbe pod «Zavarovalnica 11» na ogl. oddelek «Jutra». 36611

Prvovrstni modelir dobi službo pri Ivanu Prešernu, tovarnarju čevljev, v Kranju. 36722

Pletiljo dobro izurjeno, sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36723

Dobro kuharico s spričevali, za čas od 7. zjutraj do 6. zvečer, sprejmem v Ljubljani, Puharjeva 14/I (za Narodnim domom) takoj ali od novega leta dalje. 36735

Kontoristinjo išče večja tovarna blizu Ljubljane. Zahtevamo perfektno znanje slovenščine, srbohrvaščine in nemščine ter nemške stenografije. Biti mora tudi izurjena strojepiska in računarica. Plača dobra. Nastop takoj, oziroma po dogovoru. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod «Perfektna kontoristinja». 36655

Pletiljo dobro izurjeno, z lastnim strojem, sprejmem takoj proti dobri plači. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36734

Kolporterja sprejmemo za «Gospodinjski koledar». Ponudbe na Jugoslovensko Matico, Šelenburgova ulica 7/II. 36784

Čedno, mlado dekle za vsa dela — brez kuhe, sprejmem k tričlanski rodbini. Ponudbe do sobote na oglasni oddelek «Jutra» pod «Snažnost 69». 36769

Učenca sprejmem v trgovino z mešanim blagom v večjem industrijskim trgu Savinjske doline. Stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe pod šifro «M. K.» na oglasni oddelek «Jutra». 36775

Kuharico z večletnimi dobrimi spričevali, sprejme fina slovenska rodbina v Beogradu. Predstaviti se je osebno v sredo ali četrtek v Beethovnovi ulici št. 15, pritličje, desno. 36747

Krpanje Katera ženska sprejme krpanje na dom? Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Krpanje». 36743

Generalnega zastopnika agilnega, z nekaj kapitala, iščem za razpečavo novih gumijastih konfekcij in higienskih predmetov. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Potreben manjši kapital». 36758

Postrežnico za čez dan ali pošteno **služkinjo za vse** se sprejme v Tavčarjevi ul. št. 6/II., levo. 36757

Vajenca proti plačilu sprejme Anton Fuchs, kleparstvo v Križevniški ulici 6. 36777

Boljša šivilja gre šivat na dom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36772

Službe iščejo

Radiomehanik elektrotehnik, dobro izvežban v gradnji aparatov vseh sistemov, popravil in drugih v to stroko spadajočih del, tudi predvajanja aparatov pri strankah, išče primerno mesto. — Cenjene dopise pod šifro «Radiomehanik» na oglasni oddelek «Jutra». 36661

Trgovski pomočnik mlajši, išče službo v železninski ali špecerijski trgovini. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zanesljiv 23». 36523

Uradnica perfektna slovenska, nemška in hrvatska stenografinja, izborna strojepiska, z odličnim spričevalom o večletni odvetniški praksi, samostojna moč v knjigovodstvu, korespondenci in vseh pisarniških poslih v slov., hrv. in nemškem jeziku, išče odgovarjajoče službe v kakršnemkoli podjetju, najraje v Ljubljani, Kranju, Celju, Mariboru, ali tudi izven Slovenije. Ima tudi veselje do trg. potovanja. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Ia uradnica». 36444

Službo sobarice išče dekle s 1. januarjem pri boljši družini v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36720

Šivilja išče dela — gre tudi na dom. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 36764

Pletilja točna, solidna in poštena, išče delo na dom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36744

Gospodična srednjih let, izurjena šivilja, želi v svrho pomanjkanja šivanja, službo gospodinje ali kaj sličnega. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Poštena 202». 36745

Pletilja išče delo na dom, in sicer: majice, nogavice in vestje. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod značko «Hitra izdelava» 36761

Učenca ki se je že učil 14 mesecev v trgovini z mešanim blagom, oddam znova v učenje za 3 leta onemu trgovcu, pri katerem bi imel vso oskrbo v hiši. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Najrajše na deželo». 36551

Pouk

Matematiko in latinščino instruiram. — Ponudbe pod «Siguren uspeh 67» na ogl. oddelek «Jutra». 36567

Pozor! Pozor! **Dramatična društva** Izšla je «Ilustrirana lepa maska». Učna metoda na podlagi številnih slik in skic v naravnih barvah ter izdelava umetnih brad, brk in nosov. — Nabavi naj jo vsak oder in vsak igralec. Cena 40 Din. — Naroča se: E. Navinšek, Ljubljana. 285

Prodam

Drva hrastove odpadke od parketov dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom. — Pri odvzemu večje množine znaten popust. 198

«Jadran», tovarna kemičnih izdelkov, Ivan Lapajne — Ljubljana - Moste, priporoča **«Hubertus» mast** prirejena specijalno za lovsko in turistovsko obutev, ki napravi čevlje mehke in nepremočljive. Zahtevajte jo v trgovinah. 36197

PREMOG — DRVA «Ilirija» Kralja Petra trg štev. 8. Tel. 220. 85

2 pletilna stroja znamke «Popp», 8/36, skoraj popolnoma nova, proda Kavčič, Zg. Šiška štev. 125 36692

Lokomobilo 35 HP, Wolf, ki je še v obratu, prodam. Kupim pa **daljšo transmisijo** kakor osi, ležaje, konzole itd. — A. Kane, Mengeš. 36630

Moške čevlje ponošene, še dobro ohranjene, št. 43 in 44, prodam. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Čevlji 19». 36618

Razprodaja strojev Radi izpremembe obrata se bodo v nedeljo, dne 19. decembra 1926 ob 1½ 1. uri popoldne na licu mesta **v Polzeli** (bivša tvor. William Prym) razprodajali na javni dražbi razni stroji za obdelovanje lesa, polnojarmenik, velika množina žabojev, tehtnice, brusi, popolna gasil. oprava z brizgalno, cevmi itd. ter 3 lesene sušilne lope in razen drug inventar — najboljšemu ponudniku. Interesenti se vabijo, da se te prodaje udeleže. «Polzela», družba z o. z. v Polzeli. 36584

Odprto kočijo Viktorija, jako prostorno, s finimi, navzgor zapognjenimi vzmetmi, gumijastimi obroči, pol. olj. osmi, nic obrabljeno, proda za 2300 Din Graselna, Tabor, Vojnik pri Celju. 36726

Železen štedilnik dobro ohranjen, proda Slanovic, ključavničarstvo v Gajevi ulici 2. 36742

Moško suknjo za majhno postavo, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 36781

Mekano št. 5 ugodno za odrasle otroke, prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36780

Zimsko suknjo in obleko za srednjega gospoda, prodam na Aleksandrovi cesti št. 10, podpritličje, vrata 3. 36783

Steklenic po 1 lit., 14/10 in 1½ litra, prodam večjo množino. — Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 36746

Železničarski kožuh naprodaj na Celovški cesti št. 34/I. 36762

Sobno kredenco dobro ohranjeno, proda za 2500 Din Ing. Finc, glavni kolodvor I. 36756

Violino s šatuljo prodam ali zamenjam za **dobro kitaro.** Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36754

Otroški voziček dobro ohranjen, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36768

Salonska garnitura (plišj obstoječa iz kanapeja, foteljev in mizice, moderna, naprodaj na Gosposvetski cesti 12/I, levi zvonec. 36770

Kupim

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **Černe — juvelir** Ljubljana, Wolfova ul. 3. 64

Lipove deske suhe, colarice ali 6 cm debele ter zelo gost smrekov les, kupim. Ponudbe s ceno na poštni predal 152, Ljubljana. 36691

30 vag. bukovih drv franko vagon postaje na Dolenjski progi. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Drva». 36597

Opalograf dobro ohranjen, kupim. — Prodam pa skoro nov **numerator** Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36590

Vinski sod ca. 40—50 l. kupim. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 36738

Fotoaparat 6 × 9 ali 9 × 12, dobro ohranjen, kupim. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36739

Moško kolo dobro ohranjeno, kupim v Mariboru. Kdor ga proda, naj pošlje naslov do 20. decembra t. l. Francu Verzelu — gostilna «Priegel», Maribor, Slomškov trg. 36721

Briljanten prstan in uhane za damo kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «8888» 36750

Kopalno banjo veliko, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «8777». 36751

Gramofon kupim. Ponudbe s ceno na oglasni oddelek «Jutra» pod «Gramofon». 36759

Biljard dvojestranski, dobro ohranjen, kupim. Dopise pod «Kavarna» na oglasni oddelek «Jutra». 36778

Lovsko puško dvocevko, 16 kal., brezpetelinko, kupim. Takojšnje ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Brezhibna». 36732

Lokali

Lepo trgovino z vsem inventarjem prodam na najpomembnejši točki v Ljubljani. Le resne ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod «Vpeljana». 36639

Kako dobiš koncesijo za gostilno ali kako drugo obrt, pove «Rodo», Šiška pri mitnici. 36549

Gostilno z lepimi lokali in kegljiščem, elektr. razsvetljavo, **oddam v najem** s 1. februarjem sredi prometnega trga ob železnici. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Agilen 82», oziroma ustne informacije v Ljubljani, Trubarjeva ulica št. 2/II, desno 5. 36482

Posest

„Posest“ družba z o. z. **Realitetna pisarna Ljubljana Miklošičeva c. št. 4**

oddá v najem:

LOKAL z izložbo, 2 prostora, Sv. Petra cesta, mesečno 1500 Din;
TRG. LOKAL z izložbo na Starem trgu, mesečno 500 Din;
DELAVNICO v Kolodvorski ulici, za manjšega obrtnika, nizka najemnina;
DELAVNICO, ozir. skladišče blizu Turjaškega trga, mesečno 700 Din;
TRG. LOKAL s sobo, blizu Kongresnega trga, mesečno 1000 Din;
TRG. LOKAL, 20 m², posebno primeren za mlekarno, v prometni, centralno ležeči ulici, mesečno 900 Din;
VINSKO KLET, prometen prostor, predmestje, mesečno 300 Din;
PISARN. PROSTORE 3 sob — deloma opremljene — blizu glavne pošte, mesečno 2000 Din;
3 VELIKE SOBE zdravniku ali podjetju na Sv. Petra cesti, mesečno 2500 Din;
STANOVANJE 2 sob in pritiklin, Šiška — mesečno 875 Din.

Išče v najem:

STANOVANJE 6—7 sob v centru mesta, za zdravnika, plača do 100.000 Din naprej;
STANOVANJE 4—5 sob v vili, v bližini centra, za zakonca, plača mesečno do 4000 Din;
VEČ STANOVANJ 1—3 sob s pritiklinami, v mestu ali na periferiji;
VEČ TRG. LOKALOV, delavnic in skladišč. 36668

Lepo posestvo v trgu Lembergu štev. 35, obstoječe iz 16 oralov skupnega zemljišča, to je njiv, travnikov, vinograda, gozda in sadonosnika. Hiša je zidana in trdo krita. Gospodarsko poslopje je zidano, s slamo krito in založeno z gospodarskim orodjem. Nadalje 4 govedi, 2 prašiča in vsa krma. Naprodaj za 160.000 Din. Posestvo je oddaljeno 20 minut od kolodvora ter je ob cesti. — Hiša pripravna za gostilno ali drugo obrt. Informacije na licu mesta ali pa pri Jožepu Kozu, Store 23 pri Celju. 36727

Stanovanja

Majhno sobo z zajtrkom in elektriko, v sredini Ljubljane, iščem. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Točno 15. december». ur.

Opremljeno sobo s posebnim vhodom in souporabo kopalnice, takoj oddam strogo solidnemu gospodu v centru mesta. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36710

Opremljeno stanovanje obstoječe iz sobe in kuhinje, oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36686

Stanovanje s 4 sobami in vsemi pritiklinami, električno razsvetljavo, kopalno sobo itd. iščem za takoj v sredi mesta. — Ponudbe blagovolite poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «G. H.» 36278

Zakonski par brez otrok, išče opremljeno sobo, event. s souporabo kuhinje. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Čednost 35». 36783

Prazno sobo lepo, s posebnim vhodom, parketom in elektriko takoj oddam. Tržaška cesta št. 26/II — hiša Produkcija 36741

Lepo sobo z električno razsvetljavo in posebnim vhodom, oddam solidnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 36779

Opremljeno sobo lepo, event. s souporabo kopalnice, oddam — najraje zakoncema v Tavčarjevi ul. št. 4/II. 36666

Dijaka (injo) nižje srednje šole, sprejmem s 15. decembrom na stanovanje s hrano, blizu glavne pošte. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36771

Priprosto sobico z 2 posteljama takoj oddam Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36729

Prazno sobico iščem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Prazna 20». 36755

Dijakinjo sprejmem s 1. januarjem v popolno oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36665

Opremljeno sobo za 2 osebi, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36717

2 pisarniški sobi v središču mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36748

2 gospoda iščeta sobo s separiranim vhodom, v sredini mesta. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «15. december» 36752

Opremljeno sobo z elektr. razsvetljalo, odda gospa Kreiger, Kodeljevo 2 36753

Opremljeno sobo z električno razsvetljavo in posebnim vhodom, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36763

Priprosto sobico s posebnim vhodom, išče gospod v pritličju ali prvem nadstropju. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 36765

Prazno sobo veliko, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, pripravno za pisarno, oddam v sredini mesta. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 36776

Kapital

15.000 Din posojila iščem za dobo 3 mesecev, proti garanciji od 100.000 Din. Sam resne ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Posojilo 3». 36585

Kateri gospod posodi 1000—2000 Din proti vrnitvi v mesečnih obrokih Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Gospa». 36740

Dopisi

Luštna gospodiča naj si pridobita lepi devojki — Pisma s sliko na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Hrepenenje» in «Biser». 36778

«Mraz» Dvignite pismo v oglasnem oddelku «Jutra». 36718

Orehi iz Bačke dospeli. — Čakajo nujen odgovor. 36774

Ženitve

Gospodična mlada, simpatična, dobro situirana, želi v svrho ženitve znanja z akademsko naobraženim gospodom. Le resne ponudbe, po možnosti s sliko, ki se na zahtevo vrne, pod značko «Novo življenje» na oglasni oddelek «Jutra». Diskretnost zajamčena. 36721

Živali

Psa nemškega ovčarja, 6 mesecev starega, poceni prodam radi odpotovanja. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36766

Izgubljeno

Predpasnik iz svilene ruše, sem izgubila od Trzina do Črnuč. — Najditelja prosim, da ga proti odškodnini odda v trgovini Schneider & Verovšek v Ljubljani. 36731

Jopico ki ni moja last, sem izgubila. Najditelja prosim, da jo vrne na naslov: A. Novak, Glince, Tržaška c. 14. 36782

Razno

Strojepisna dela sprejemam na dom. Takojšnja izvršitev. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Ličnо». 36666

Lepa slika v bogatem okviru privlačuje vsako oko. Slike Madone, svetnikov, ikone, kraljeva slika, pokrajine, ženske, zgodovinske slike v umetnem tisku, olju itd. ter elegantno uokvirjene najceneje nudi Braća Jenić, Zagreb, Ilica 48. — Znatne plačilne olajšave. 265/II

V Franciji je delo mogoče dobiti. Vsa tozadevna pojasnila da proti odškodnini 10 Din Otrin J., Algrange rie National I, Moselle. 36590

Kajenja se odvadiš! Piši na ogl. oddelek «Jutra» pod «Nekadilec» in priloži 10 Din za navodila. 36749

Tranzitno klet oddam. — Istotam naprodaj dobro ohranjena **vinska posoda** in nekaj pristnega cvička. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 36735

Moderna oprema pekarij za veliko in maloobrtni obrat.

Parne krušne peči, elektr. krušne peči, mešalni in gnetilni stroji, vsi pomožni stroji.

Stroji za izdelavo testenin (makaroni, vateljni, oblati, keksi itd.)

Stroji za slaščičarje parni in eksplozijski motorji od 2—100 HP.

Iščemo splošne zastopnike

ing. Emil Plewa Maschinen u Motorenfabrik **Wien XVII, Wattgasse 78-80.**

Foto aparati in potrebščine po nizkih cenah v zalogi

drogerija ANTON KANC, sinova, Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Aparati v trgovini na ogled — Zahtevajte cenik za ostale potrebščine.

M. Zévaco 30

Papežinja Favsta

Roman

Kraljica, ki najprej spretno priznala, da je francoski prestol izpraznjen, je tik nato udarila vojvodo s tem, da ga je nenadoma spomnila opasnega tekmeca.

»Gorje nam!« je nadaljevala. »Kdo naj ustavi tega hugenota, ki izteza roko po kroni?... Moj sin, begunec brez vojske, ne more ničesar... In vi, bratranec, kako hočete vojevati z Béarncem? Saj nimate ne dovolj čet, ne denarja, da bi jih mogli nabrati!...«

Zdaj ni šlo več za spor med Guisem in Henrikom III.... Šlo je za to, kdo in kako naj ubrani Béarncu, da ne postane francoski kralj!...

»Gospa,« je kriknil vojvoda Guiški, »Henrik Navarski ne bo prišel do Pariza, pa da mi je požgati in poklati vso Francijo!...«

»Kje imate oblast, da dovedete táko podjetje do konca?« je rekla Katarina. »Najprej bi se morali proglasiti za kralja; to pomeni toliko kakor odstavljenje mojega sina... Ali vas ni strah zločinskega dejanja?...«

»Naj se mi zločin še tolikanj upira, treba ga bo storiti, gospa!...«

Vojvoda Guiški je udaril s peto ob tla. Obraz mu je zaripnil, iz oči so mu sršali bliski.

»To pomeni državljansko vojno,« je dejala Katarina. »Sam Bog si ga vedi, kdo bo imel od nje korist...«

Spet je bilo videti, kakor da ostavlja sina. Dopuščala je možnost, da postane vojvoda Guiški kralj!

»Ali veste kaj drugega, kar bi moglo ustaviti Béarnca?« je porogljivo vprašal Guise.

»Poznam táko sredstvo,« je rekla Katarina z resnobnim glasom. »Treba bi bilo počakati Henrikove smrti...«

Guise se je zdrznil. Katarinino obličje je izražalo veličanstveno bol. Vzdihnila je kakor iz globine duše.

»Znano vam je, da je ubogi otrok zapisan smrti,« je dejala z glasom brezmejne žalosti, »najbolj učeni zdravniki mu obetajo največ še leto dni... Herik je moj poslednji sin... vsi ostali so mrtvi... Kadar umre tudi on, ne bo več Valoiških!«

Guise jo je poslušal tako napeto, da ni čutil klobuka, ko mu je zdrknil iz roke in pal pred Katarino...

»Moj sin bo čez nekaj mesece mrtev,« je povzela kraljica s turobno vdanostjo matere, ki je izgubila sleherno nado. »Kdo bo nasledoval ugaslemu rodu Valoiških?... Gotovo tisti, ki ga določi Henrik III. sam!...«

»Razložite svojo misel, gospa,« je zajecljal Guise nekoliko spoštljiveje nego prej.

»In koga naj določi Henrik, ako ne tistega, ki mu ga jaz priporočim? Če nisem več kraljica, sem hvala Bogu še vedno mati; kolikor manj zaleže moja beseda na dvoru, toliko večji je moj vpliv na sinovo srce... Vprašanje je tedaj le, koga naj mu svetujem!... Kakor vidite, vojvoda, premorem še mnogo. Samo kdor se pogodi z menoj, ima upanje, da bo res vladal tej deželi...«

»In kdo,« je vztrepetal Guise, »kdo je vaš izvoljenec, gospa?...«

Katarina je čutila, da zmaguje. Guiseva notranjost je ležala pred njo kakor odprta knjiga. Videla je, da se ji predaja na milost in nemilost.

»Kdo?« je ponovila z ravnodušnim glasom. »Moj izvoljenec bo tisti, ki pomore mojemu sinu in meni, da vrževa Béarnca ob tla... Izmed vseh, kar jih poznam, je samo eden dovolj plemenitega rodu, dovolj odločen in dovolj močan, da mora izpolniti pogoj. In ta edini, gospod bratranec, ste vi.«

Guise se je globoko priklonil. Trepet upanja in ponosa je izpreletel vse njegovo bitje. Katarinina ponudba je zanj pomenila zmago. Pomenila je kraljevski prestol brez vojne s Henrikom III. in brez preganjanja hugenotov: zakoniti kralj ga bo radovoljno določil za svojega naslednika... In kaj mu je bilo treba storiti v zameno?...

Počakati, da kralj umre. Nič drugega, nič težjega. Še leto dni in Guise bo kralj, ne da bi mu smel kdo oporekati. Leto dni... kdo ve?... Ako bo hodila smrt prepočasi, ji bo lahko pospešiti korak...

Guise je bil volk; pozabil je, da se volk ne more izpremeniti v lisjaka... Baš to je morda zakrivilo njegovo pogubo. Pri Katarininih poslednjih besedah se je vzravnal, rekoč:

»Kdaj naj se odpravim po kralja, da ga s častjo privedem nazaj?«

Katarina je za trenutek priprla oči, kakor bi premišljala, v resnici pa zato, da bi skrila mračno zadovoljstvo, ki je vzplapolalo v njenih zrenicah.

»Skupaj pojdeva ponj, gospod bratranec,« je dejala. »Toda zaradi Parižanov je treba, da se prej malce popravdamo. Ne bojte se veliko zahtevati zase in za svoje prijatelje: ako si hočete ohraniti zvestobo ligarjev do dne, ko postanete veličanstvo, ne smejo misliti, da ste se izpokorili...«

»Gospa,« je rekel Guise ves omamljen, »dovolite, da vam izrazim svoje občudovanje. Naj se zgodi, kakor želite. Stopil bom pred kralja generalni poročnik Lige... in ne ...«

»In ne pretirano zvest podanik!« je dopolnila Katarina z ostrim nasmeškom. »Toda pazite: borili se boste z opasnimi zaprekami... Da ne pozabim,« je dodala, kradoma gledaje proti zavesi, za katero je sedel tajni gost: »vsekako si morate takoj pridobiti zaslombo Rima...«

Vojvoda Guiški je skomignil z rameni.

»Rima!« je ponovil z zamolklim glasom. »Vidite, gospa, čas je, da se papež posveti cerkvenim poslom in prestane drezati v francoske prilike. Vaš kraljevski sin se je pokazal nasproti Sikstu uprav neverjetno šibkega...«

STARŠEM!

Noga Vaših otrok zahteva posebno pažnjo. Samo prosti razvoj noge daje jamstvo zdravja in sposobnosti Vaših otrok v bodočnosti.

Izbirajte široke oblike — to so pravi čevlji.

Naša kopita so rezultat večletnih študij naših strokovnjakov po vsem svetu.

Priporočamo Vam:

MODEL 2962 IZ I^a BOKSA

Številke 21 do 24 Din 99·-
„ 25 „ 28 „ 129·-
„ 29 „ 38 „ 149·-

Bata

Večja tovarna na deželi sprejme v stalno službo dobro izvežbanega

šoferja

za osebni avto, ki je prvovrstni vozač vsestransko zanesljiv in trezen. Izkazati se mora s prvovrstnimi referencami in spričevali, ter biti izučen mehanik, zmožen samostojnih popravil. Ponudbe pod „Stalno 123“ na ogl. odd. „Jutra“. 12592a

Proda se 1598 a

kompletna naprava (stroji in modeli) za izdelovanje medenih vodovodnih pip, medenih kljuk za vrata in podobno. Podrobnejše informacije pri: Ujedinjene centralne banke, Sarajevo.

V zbirki „Oder“ je izšel

Vrtinec.

Drama v treh dejanjih. — Spisal Janez Žagar.

Vrtinec je kratka kmetiška drama samo štirih a dobrih vlog

Cena Din 18·—

Izdala knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.

GOSTILNA

v večjem trgu v bližini Ljubljane je naprodaj eventualno se da v zakup oboje pod ugodnimi pogoji. 12671

Pojasnila daje gostilničarska zadruga v Ljubljani Gosposvetska cesta 16

GILLETTE MADE IN U.S.A. KNOWN THE WORLD OVER Gillette NO 2502 STROPPING NONING GILLETTE

in vse druge britvice vseh znamk prodaja in sprejema v brušenje

drogerija „ADRIJA“

Ljubljana, Selenburgova ulica st.

Zastopnika

za razpečavanje sprejme tvornica lakov in barv za Slovenijo. — Ponudbe na „JUGOMOSSE“ oglasni zavod, Zagreb, Gajeva 1, pod „J. O. 512“. 12584 a

LIGNOSE

glasovite originalne brezdimne lovske patrone. Enoročne pištole.

Generalno zastopstvo in vorniško skladišče

PIRA D. D.

Zagreb, Račkoga ulica 7 d. 243

Tase z vezenino,

dvojno steklo, jako efektno, lepo božično darilo.

TONI JAGER,

Ljubljana, Dvorni trg štev. 1.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani 12566

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni oče, stric, tast in brat, gospod

Ivan Schwarz

postovodja juž. žel. v pok.

dne 12. t. m. ob 2 uri zjutraj po kratki, mukapolni bolezni, previden s tolažili sv. vere nenadoma preminul.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v torek, dne 14. decembra 1926 ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti, Moste št. 59 na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 14. decembra 1926.

Žalujoči ostali.

Knjižnicam in prijateljem lepih knjig

toplo priporočamo

Dr. Fr. Zbašnik, Žrtve

Roman iz političnih bojev na Slovenskem

Cena broš. 24·-, v platno vez. 34·-, pošt. 2.

Izdala tiskarna

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Iščejo se

delničarji

za veliko industrijsko podjetje, za odkup iz angleških rok. Podjetje s 5,000.000·— Din akcijskega kapitala je popolnoma brez dolga. Najmanjši delež bi bil 50.000·— Din. Kakor hitro bodemo imeli primerno količino interesentov, bodemo sklicali ustanovni občni zbor. Pojasnila in ponudbe pod „Konzerva“ na oglasni oddelek lista. 1588 a

Krompir in ježice

več vagonov lepo in zdravo blago po najnižjih inev nih cenah proda takoj Alojzij Hotko trgovec v Šutemberku pri Šiški 27169

ZAHVALA.

Vsem, ki ste sočustvovali z nami o priliki smrti naše nepozabne, preljube

MELITE

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, kakor tudi vsem, ki ste rajnki izkazali čast na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1926. 12649

Rodbini:

Viktor Bohinec Božidar Sliepčevič.

Za Božič

želijo naši malčki

novo slikanico

Marije Grošeljeve:

Čebelica brenčelica.

Večbarvne slike iz otročjega in živalskega življenja s pesmicami. Cena Din 30, s poštnino 33·50

Naročila sprejema

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani. 271

Urejuje Franc Puc. Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.